

ญี่ปุ่นสาร JAPAN LETTER

Newsletter from Japan Cultural Center, Bangkok (The Japan Foundation) No. 37 Mar-May 2003

Cover Story 2

When a Japanese
Film Critic
Falls for Thai Films
นักวิจารณ์ภาพยนตร์
ชาวอาทิตย์อุทัย
ผู้หลงใหลภาพยนตร์สยาม

Cultural Exchange Plaza 7

Fake Me
Essence of Immobility
on Barbed Wires
นิยามความนิ่ง
บนศิลปะลวดหนาม

Activity Reports 11

Asia Center 15

Japan-ASEAN Cultural
Dialogue Forum :
“Public(s) in Crisis”
การประชุม เรื่อง
“สาธารณชนในภาวะวิกฤต
(Public(s) in Crisis)”

Series 20

Exchange Program of Culture,
Education and Sports

Thai & Japan
โครงการแลกเปลี่ยน
ทางวัฒนธรรม
การศึกษา และกีฬา
ระหว่างไทยและญี่ปุ่น

“นางนาก” ภาพประกอบได้รับความเอื้อเฟื้อจาก บริษัท ไทย เอนเตอร์เทนเมนท์ จำกัด
All Photos of “Nang Nhak” are kindly contributed by TAI Entertainment Co.,Ltd.

COVER STORY

Throughout last September 2002 the National Film Archive was dazzled by the number of visits to Thai films that one veteran Japanese film critic had made in a month. "Just want to get all the details about Mae Nak Phrakhanhong" was his clear-cut answer when being asked.

He is well known by the name of Prof. YOMOTA Inuhiko, a professional Japanese film critic in film history. His prolific writings on Downtown's lifestyle in Tokyo, Morocco, and on Korea have also spurred a literary buzz. Recently this furtive brilliant film expert decided to make his way to Thailand all because of the charm of Mae Nak Phrakhanhong, a

waiting for his return. What had been hidden from his eyes was that his wife was no longer alive but had become a ghost! Though many people in the neighborhood tried to tell him the truth, he still hesitated to believe. But when he found out what had happened while he was away, he was shocked!

While the storyline of Mae Nak

When a Japanese Film Critic Falls for Thai Films

Thai spirit tale that has been brought to screens over and over again.

However, beyond his strong passion towards Mae Nak's superstitious legend, it is more fascinating to know what Prof. YOMOTA discovered from it and what inspired him to come all the way from Japan. The following is the summary of Prof. YOMOTA's lecture on **"the history of the films based on "Mae Nak Phrakhanhong in Thailand"** delivered at the Japan Foundation International Conference in Tokyo.

The story of Mae Nak Phrakhanhong was first introduced to Prof. YOMOTA through "Nang Nak", a Thai tragic love film directed by Nonzee Nimibutr screened in Tokyo several years ago. Though it was his first viewing, Prof. YOMOTA was incredibly stunned by the film's exquisiteness. He also insisted that its storyline was similar to that of "Ugetsu Story", a Japanese film directed by MIZOGUCHI Kenji.

Mae Nak Phrakhanhong is a tragedy of a young man leaving his pregnant wife to serve in the war. He finally survived and returned home after several years had passed. Though his house seemed to look deserted, he found his wife calmly

Phrakhanhong is so familiar to the Thais, it reminds the Japanese of the film "Ugetsu Story". Where is this similarity from?

After checking over the evidence, Mae Nak Phrakhanhong is a Thai traditional legend that has seen no fewer than 21 cinematic renderings. Half of the films produced in Thailand fall into a mysterious type. The redundancy of the Thai mysterious film production is probably due to a background belief in supersti-

6 เมื่อเดือนกันยายน พ.ศ. 2545 ที่ผ่านมา มีนักวิจารณ์ภาพยนตร์ชาวญี่ปุ่นชื่อดังคนหนึ่งแวะเวียนไปที่หอภาพยนตร์แห่งชาติครั้งแล้วครั้งเล่า เพื่อชมภาพยนตร์ไทยให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ ครั้นพอถูกถามถึงสาเหตุ เขาก็ตอบว่า "เพื่อตรวจสอบข้อมูลเกี่ยวกับแม่นาคพระโขนง"

เขาคอนนี่เป็นที่รู้จักกันดีในนามของ ศจ. โยโมตะ อินุฮิโกะ นักวิจารณ์ภาพยนตร์ชาวญี่ปุ่นที่เก็บรวบรวมงานวิจัยด้านประวัติศาสตร์ภาพยนตร์ไว้มากมาย ประกอบกับงานเขียนประเภทอื่นๆ อีกหลายชิ้น ไม่ว่าจะเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คนในกรุงโตเกียว ประเทศโมริโอกะ และประเทศเกาหลี จนความสามารถของเขาได้รับการกล่าวขานถึงอย่างมากในประเทศญี่ปุ่น แต่ด้วยมนต์เสน่ห์ของ "แม่นาคพระโขนง" ตำนานโบราณของไทยที่ถูกนำมาสร้างเป็นภาพยนตร์ครั้งแล้วครั้ง

เล่านี้เองที่เป็นต้นเหตุให้นักวิชาการผู้ปราดเปรื่องและมักเก็บตัวเงิบเขียบมาปรากฏตัวที่ประเทศไทยได้ในที่สุด

เป็นเรื่องที่น่าสนใจว่าแท้จริงแล้ว ศจ. โยโมตะ อินุฮิโกะ ได้ค้นพบอะไร มีความสงสัยใคร่รู้เช่นไร จึงเดินทางมายังประเทศไทย เรื่องราวต่อไปนี้เป็นบทสรุปสาระสำคัญของบทบรรยายเรื่อง "ประวัติและที่มาของผลงานภาพยนตร์ไทยที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับแม่นาคพระโขนง" ซึ่งได้กล่าวในการประชุมนานาชาติของมูลนิธิญี่ปุ่น

(กองบรรณาธิการ "ญี่ปุ่นสาร" ได้สรุปเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ "แม่นาคพระโขนง" และนำ

มาลงพิมพ์ในครั้งนี่)

ศจ. โยโมตะรู้จัก "แม่นาคพระโขนง" เป็นครั้งแรกจากภาพยนตร์เรื่อง "นางนาก" ของผู้กำกับนทรี นิมิบุตรที่เข้าฉายในกรุงโตเกียวเมื่อหลายปีก่อนและตื่นตะลึงกับความละเอียดละไมของภาพยนตร์ไทย พร้อมกันนั้นก็ยังพบว่าเนื้อเรื่องของหนังมีความคล้ายคลึงกับภาพยนตร์เรื่อง "อุกเทลี" ของผู้กำกับ เคนจิ มิโซงุจิ อีกด้วย

เรื่องราวของชายหนุ่มที่ทิ้งบ้านและภรรยาที่ตั้งครครวไปเป็นเวลานานเนื่องจากราชาการสงคราม เมื่อกลับมาที่บ้านของตนอยู่ในสภาพที่รกร้างแต่ภรรยาของเขายังรอเขาอยู่อย่างสงบเสงี่ยม หัวรั้นไม่ว่าเจ้าหล่อนไม่ใช่มนุษย์ธรรมดาอีกต่อไป แต่ได้กลายเป็นผี! ตอนแรกชาวบ้านได้พยายามบอกข่าวให้สามีได้ทราบเรื่อง แต่เขากลับไม่เชื่อ จนกระทั่งในที่สุดได้ประจักษ์ความจริงนี้ด้วยตนเอง เขาตกใจกลัวมาก

นี่คือโครงเรื่องคร่าวๆของ "แม่นาคพระโขนง" ที่คนไทยไม่ว่าใครก็รู้จัก แต่สำหรับชาวญี่ปุ่นหากได้ยินเข้า คงทำให้พวกเขานึกถึงเรื่อง "อุกเทลี" ขึ้นได้ในทันที ความคล้ายคลึงของเรื่องราวต่างเชื้อชาตินี้มาจากไหน เป็นคำถามที่น่าค้นหาอย่างยิ่งนัก

จากหลักฐานพบว่า "แม่นาคพระโขนง" เป็นตำนานพื้นบ้านที่มีชื่อเสียงโด่งดัง และถูกนำมาสร้างเป็นภาพยนตร์มาแล้วไม่ต่ำกว่า 21 ครั้ง นอกจากนี้ยังพบว่า ประมาณครั้งหนึ่งของภาพยนตร์ที่สร้างขึ้นในประเทศไทยจัดอยู่ในประเภทลึกลับ ซึ่งน่าจะมีสาเหตุมาจากภูมิหลังด้านวัฒนธรรมที่เชื่อเรื่องภูติผีปิศาจ และการสั่งสมของตำนานพื้นบ้านจำนวนมากตั้งแต่โบราณจนเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมไป หากข้อสันนิษฐานนี้ถูกต้อง จะช่วยให้ลักษณะพิเศษของวัฒนธรรมไทยและความแตกต่างระหว่างภาพยนตร์ไทยกับภาพยนตร์ญี่ปุ่นสามารถชี้ชัดและเข้าใจได้ผ่านการย้อนรอยตรวจสอบประวัติความเป็นมาของภาพยนตร์เรื่อง "แม่นาคพระโขนง"

และนี่คือเหตุผลใจที่ทำให้ศจ. โยโมตะ เดินทางไปชมภาพยนตร์ "แม่นาคพระโขนง" หลายเวอร์ชันที่หอภาพยนตร์แห่งชาติให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้

(หมายเหตุจากกองบรรณาธิการ : ในการบรรยายได้มีการพูดถึงที่มาของ "แม่นาคพระโขนง" และการเกิดขึ้นของตำนานพื้นบ้านนี้ แต่ในหนังสือเล่มนี้จะขอละไว้)

ภาพยนตร์ที่เกี่ยวกับ "แม่นาคพระโขนง" ได้ถูกนำมาสร้างใหม่หลายต่อหลายครั้ง ไม่ว่าจะเป็นแนวตลกเช่น "แม่นาคบุกโตเกียว" "แม่นาคอเมริกัน" หรือภาพยนตร์ชั้น 2 อื่นๆ ภาพยนตร์สั้นเรื่อง "แม่นาค" ในปี 2540 โดยผู้กำกับหญิงพิมพ์ภา โต

วีระ ได้ศึกษาภาพลักษณ์ของ "แม่นาคพระโขนง" ในฐานะที่เป็นภาพยนตร์ชั้น 2 ลง ได้อย่างสิ้นเชิงด้วยการใช้เทคนิคการบันทึกเสียงและตัดต่อภาพยนตร์เรื่องนี้สะท้อนกระบวนการที่สตรีผู้หนึ่งซึ่งเสียชีวิตจากการคลอดบุตรได้รับการปลดปล่อยจากการกดขี่ของเพศชาย โดยในภาพยนตร์ถ่ายทอดผ่านหมอผี พุทธศาสนา หรือขนบธรรมเนียมของสังคม จนกระทั่งท้ายที่สุดกลาย

tious and a continuous telling of traditional legends since the past generation until it becomes a part of Thai culture. If this assumption is accurate, the understanding of the Thai culture and the distinction between Thai and Japanese films can be observed by tracing back to the origin of the film Mae Nak Phrakhanhong.

นักวิจารณ์ภาพยนตร์ชาวอาทิตย์อุทัย ผู้หลงใหลภาพยนตร์สยาม

เป็นวิญญูณที่มีเสรีภาพทางความคิด ปัจจัยที่สร้างความโดดเด่นให้กับภาพยนตร์เรื่องนี้คือ มุมมองความคิดที่ถูกถ่ายทอดอย่างสร้างสรรค์ผ่านจินตนาการที่ใช้น้ำและไฟเป็นสัญลักษณ์

ต่อมาในปี 2541 ตำนาน "แม่นาคพระโขนง" ปรากฏบนจอภาพยนตร์อีกครั้งโดย ผู้กำกับภาพยนตร์นทรี นิมิบุตร โดยใช้ชื่อ "นางนาก" ซึ่งนอกจากจะเรียกเสียงฮือฮาจากผู้ชมในประเทศได้อย่างล้นหลามแล้วยังเป็นการขยายตลาดภาพยนตร์ไทยให้ไปไกลถึงต่างประเทศอีกด้วย เงินลงทุนกว่า 30 ล้านบาทที่คุณนทรีทุ่มให้กับภาพยนตร์เรื่องนี้ถือเป็นประวัติศาสตร์ใหม่ของวงการภาพยนตร์ไทยเลยทีเดียว นอกจากนี้ยังมีการเปลี่ยนชื่อเรื่องจาก "แม่นาคพระโขนง" เป็น "นางนาก" และปฏิเสธเนื้อหาเชิงลึกลับ หรือตลกขบขันแบบที่เคยมีมา แต่มุ่งเน้นไปที่ความรัก

This is also the same motivation that kept Prof. YOMOTA going back and forth to the film Mae Nak Phrakhanhong as many times as he did.

(Note: the origin of Mae Nak Phrakhanhong and its legend mentioned during Prof. Yomota's lecture are excluded from this article.)

Amongst several versions of the film Mae Nak Phrakhanhong including the comedy ones, namely "Mae Nak in Tokyo", "American Mae Nak" and others of grade B movies, in 1998, the short film version, Mae Nak, directed by Pimpaka Towira had absolutely torn the image of Mae Nak Phrakhanhong as a grade B

COVER STORY

ระหว่าง สามีภรรยาซึ่งทำให้ภาพยนตร์เรื่องนี้ประสบความสำเร็จอย่างงดงามในฐานะภาพยนตร์รัก

ก่อนที่จะลงมือสร้างภาพยนตร์เรื่องนี้ คุณนนทรีได้สร้างภาพยนตร์สารคดีขึ้นมาเรื่องหนึ่ง โดยตรวจสอบ ข้อมูลและสัมภาษณ์บุคคลต่างๆ เกี่ยวกับตำนานที่เล่าสืบต่อกันมา ครั้นเมื่อถึงคราวที่สร้าง "นางนาก" เขาก็พยายามตรวจสอบข้อเท็จจริงต่างๆ เกี่ยวกับบุคคลสมัยของแม่นาคพระโขนง ซึ่งมีผลต่อการเปลี่ยนทรงผมของดารานำฝ่ายหญิง จากยาวเป็นสั้น รวมไปถึงการถ่ายทอดให้เห็นถึงผู้หญิงซึ่งถูกคัดค้านการแต่งงาน และตกอยู่ในสภาพที่โดดเดี่ยวราวกับเด็กกำพร้า แต่พอ "นางนาก" กลายเป็นภาพยนตร์ชื่อดัง ก็เกิดข่าวลือว่า คุณเป้าซึ่งชายของที่ระลึกอยู่ที่วัดมหาบุตร ซึ่งเป็นที่ฝังศพของนางนาก แท้จริงแล้วเป็นคุณแม่ของคุณนนทรีซึ่งเติบโตมาในฐานะเด็กกำพร้า ข่าวลือเกี่ยวกับภุมิหลังของคุณนนทรีซบเซาหายไปทั่วจนอาจจะกลายเป็นตำนานอีกเรื่องหนึ่งไปเสียแล้ว ยิ่งทำให้ตำนานของ "แม่นาคพระโขนง" เป็นที่รู้จักกว้างขวางขึ้นอีก แต่น่าเสียดายที่เป้าหมายของการค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับภาพยนตร์มักจำกัดไว้สำหรับประโยชน์ในการสร้างภาพยนตร์เท่านั้น ทำให้ส่วนสำคัญอื่นๆ ที่จัดว่าเป็นประสบการณ์ในการชมภาพยนตร์อย่างข่าวลือของคุณนนทรีถูกมองข้ามไป

อีกประการหนึ่งที่น่าสนใจคือ ภาพยนตร์ของคุณนนทรีมีส่วนที่คล้ายคลึงกับภาพยนตร์ของผู้กำกับชาวญี่ปุ่นบางคน เช่น คุณโคบายาชิ มาซาคิ และคุณมิโซกุชิ เคนจิ เป็นต้น ซึ่งอาจเป็นไปได้ที่การสร้างภาพยนตร์ของคุณนนทรีจะได้รับอิทธิพลจากผู้กำกับญี่ปุ่นบ้าง โดยเฉพาะเมื่อคุณนนทรีกล่าวว่าเคยดูภาพยนตร์ของผู้กำกับทั้งสองหลายครั้ง ทั้งยังรู้สึกชื่นชอบฝีมือกำกับภาพยนตร์ของคุณโคบายาชิเป็นพิเศษด้วยแล้ว ยิ่งทำให้ข้อสันนิษฐานนี้มีความน่าเชื่อถือมากขึ้น เห็นได้ชัดว่าอิทธิพลของภาพยนตร์ญี่ปุ่นไม่ได้จำกัดอยู่เฉพาะต่อชาวญี่ปุ่นเท่านั้น แต่ยังขยายวงกว้างไปถึงผู้คนในวงการภาพยนตร์เอเชียด้วย ทำให้รู้สึกว่าการแลกเปลี่ยนทางด้านวัฒนธรรมภาพยนตร์ในภูมิภาคเอเชียกำลังขยายตัวขึ้นอย่างมาก

แท้จริงแล้ว "แม่นาคพระโขนง" คืออะไร สัญลักษณ์ที่เป็นนามธรรมเกี่ยวกับน้ำ(คลอง) ผู้หญิง กามารมณ์ และ ความตาย แสดงถึงอะไร ผีใน

เห็นได้ชัดว่าอิทธิพลของภาพยนตร์ญี่ปุ่นไม่ได้จำกัดอยู่เฉพาะต่อชาวญี่ปุ่นเท่านั้น แต่ยังขยายวงกว้างไปถึงผู้คนในวงการภาพยนตร์เอเชียด้วย ทำให้รู้สึกว่าการแลกเปลี่ยนทางด้านวัฒนธรรมภาพยนตร์ในภูมิภาคเอเชียกำลังขยายตัวขึ้นอย่างมาก

the influence of Japanese films not only on the Japanese but also on Asian film circle, it is presumable that the exchange of film culture in this region is rapidly increasing

movie down. This version was renewed by the implementation of sound and editing to highlight the free spirit of a woman who liberated herself from the barbed wire of masculine suppression which in this film was represented through an exorcist, Buddhism, and social norms after her death during childbirth. A liberation process of the woman in the film was symbolized by the use of water and fire which marked this version quite distinct from other previous ones.

The release of "Nang Nak" in 1998 by Nonzee Nimibutr not only delighted the Thai filmgoers but also turned global attention

to Thailand's film industry. The budget amount of 30 million Baht invested in this movie was tremendously higher than had ever occurred in the history of Thai film production. Instead of following the famous legend's name, Mae Nak Phra-khanhong, Nonzee picked the name "Nang Nak" for his new picture and refused to add any mystery or gags of humor as usually found in the past versions. He, on the other hand, tried to feature the love of a husband and wife, turning this movie into the most successful

ประเทศไทยในสังคมเกษตรกรรมมีนัยทางวัฒนธรรมอย่างไร เหตุใดหญิงที่เสียชีวิตขณะตั้งครรภ์จึงถูกมองว่าเป็นผีที่ร้ายที่สุด ทั้งนี้ยังมีอีกหลายประเด็น อาทิ หมอผี และความเชื่อในสิ่งศักดิ์สิทธิ์ต่างๆ เช่น พุทธศาสนากำราบผีได้ ความหมายในเชิงพุทธปรัชญาที่ถือเป็นหลักยึดเหนี่ยวของประเทศ การกดขี่เพศ หญิงที่สื่อให้เห็นถึงการปิดกั้นความเชื่อที่มีมาก่อนศาสนาพุทธ ฯลฯ ตามความตั้งใจเดิม เราอยากตรวจสอบประเด็นเหล่านี้ให้ลึกซึ้งกว่านี้ แต่เพราะความจำกัดทางด้านเวลา เราจึงทำได้ไม่เต็มที่นัก

ในระหว่างการตรวจสอบประวัติความเป็นมาของ "แม่นาคพระโขนง" เราพบจุดที่น่าสนใจหลายประการเกี่ยวกับการวิเคราะห์ภาพยนตร์ไทยและภาพยนตร์ญี่ปุ่นในเชิงเปรียบเทียบด้วย

ประการแรก ในประวัติศาสตร์ภาพยนตร์โลก ระบบนักพากย์ภาพยนตร์ (ผู้ที่พากย์เสียงให้แก่

ภาพยนตร์ที่ไม่ใช่เสียงในฟิล์ม หรือผู้ที่อธิบายเนื้อหาภาพยนตร์โดยไม่มีบท) ซึ่งเชื่อกันว่าเป็นลักษณะพิเศษเฉพาะของประเทศญี่ปุ่น

กลับพบระบบดังกล่าวในประวัติศาสตร์ภาพยนตร์ไทยเช่นกัน แม้มีการกล่าวกันว่าชาวญี่ปุ่นเป็นผู้ริเริ่มโรงภาพยนตร์เชิงพาณิชย์ในประเทศไทย เรายังอยากตรวจสอบลงไปในเรื่องรายละเอียดว่าแท้จริงแล้วระบบนักพากย์ภาพยนตร์เป็นสิ่งที่ชาวญี่ปุ่นนำเข้ามาหรือเป็นลักษณะพิเศษเฉพาะของภาพยนตร์ไทยที่พัฒนามาจากมหรสพพื้นบ้าน อาทิ ลิเก ฯลฯ ทั้งนี้เนื่องจากในอดีตชาวไทยมีความนิยมดูภาพยนตร์ที่ใช้นักพากย์ด้วยเช่นกัน

อีกประการหนึ่ง คือบทบาทของเชื้อพระวงศ์ไทยที่มีต่อพัฒนาการของวงการภาพยนตร์ไทยเป็นที่น่าสนใจว่า ประวัติศาสตร์ยุคใหม่ของประเทศไทยและประเทศญี่ปุ่นเริ่มในเวลาใกล้เคียงกัน คือกลางศตวรรษที่ 18 และทั้งสองประเทศต่างๆ ไม่เคยตกเป็นเมืองขึ้นของประเทศใดเหมือนกัน

classic love story of the decade. Before setting to work on the production part, Nonzee had produced a documentary about Mae Nak Phra-khanhong and her legend by looking into piles of evidence and interviewing many people in various fields.

When it came to the production part of "Nang Nak", he proceeded on checking over the fact relating to the time when Nang Nak existed, which eventually effected the changing of hairstyle of the actresses in the film, from long to short, and portrayed the story of a woman whose family disagreed with her marriage and finally desolated her. After the film "Nang Nak" became a huge boom, there was a strange rumor that the old woman selling souvenirs at Mahabootr temple, Nang Nak's grave, was the real mother of the orphan Nonzee. The wide spreading of Nonzee's odd rumor during the release of the legend-based "Nang Nak" not only increasingly roused the public interest, but also almost set up another classic

legend for the Thais. Unfortunately, since the purposes of conducting film researches were likely to be limited for film only, many important points as parts of the film viewing experience like Nonzee's rumor had been overlooked.

It was noticeable that Nonzee's films had many similar points to that of the Japanese directors, namely KOBAYASHI Masaki, MIZOGUCHI Kenji. Such similarity showed a possibility of Nonzee being influenced by those two Japanese directors. The assumption seemed to be more convincing after Nonzee said he himself had several times been exposed to the films directed by KOBAYASHI and MIZOGUCHI. He even mentioned that KOBAYASHI was one of his most admired directors. After analyzing the influence of Japanese films not only on the Japanese but also on Asian film circle, it is presumable that the exchange of film culture in this region is rapidly increasing.

Thus what exactly is "Mae Nak Phrakhanhong"? What do the abstract symbols of water (a canal), femininity, lust and death represent? What are the true cultural connotations of ghosts in Thai agricultural society? Why is a woman who dies during childbirth considered the most dreadful ghost? There are many more interesting points that should be

COVER STORY

brought up such as an exorcist, the use of Buddhism in appeasing wandering spirits, the meaning in terms of Buddhist philosophy as the central core of Thailand's present generation, suppression on women which can be implied to the obstruction of pre-Buddhism beliefs etc. Since we spent much of our time on checking over the history of "Mae Nak Phrakhanhong", we didn't have enough time left to scrutinize these issues in greater detail though we really wanted to.

While we were examining the history of "Mae Nak Phrakhanhong", we found many critical points related to the analysis of Thai and Japanese films in comparison.

First of all, in the world history of films a dubbing actor system (the person who narrates silent films and explains the storylines of the films without scripts), which is generally believed to be one of the Japanese film's unique characters, was found in Thai film history. It was primarily assumed that the Japanese were the first group who established a commercial theater in Thailand. However, we would like to further check whether this dubbing system was actually brought in by the Japanese or was originally the Thai film's unique character that evolved from Thai traditional performances such as the Thai musical folk drama (Likae) etc. In the past dubbed films were quite favored among the Thais.

Another significant point draws from the role of the Thai Royal Family towards the Thai film circle. It was found that the period of Thailand's modern history was very close to that of the Japanese, in the mid 18th century. And both nations had never once been a colony to any countries. Unlike Japan, Thailand had never ruled over other nations. The crucial role of the Thai Royal Family could be recognized from the beginning of Thai film circle through the production of the movie named "The King of the White Elephant" to promote the Thai diplomatic policy. Recently

a minor member of the Royal Family, MC Chatri Chaleom Yukol, released a lush historical epic "Suriyothai" which followed the history of the queen in Ayuthaya Kingdom. More interestingly the leading actress starred in this movie was also a Royal Family member. Thus, it is obvious that the Thai Royal Family, the central core of Thai people, was the first group who introduced films to Thailand as the symbol of European culture. This point would be even more thriving when compared with the role of the Japanese Royal Family who often had a strong interest mainly in biology, Japanese poetry, etc.

Since our research is only a first small step pacing into a big world of Thai films, we hope we can visit Thailand again to go deeper into these interesting points in the near future.

ต่างกันตรงที่ประเทศไทยไม่เคยยึดครองประเทศไทยเป็นเมืองขึ้นเลย ในขณะที่เชื้อพระวงศ์ไทยมีบทบาทสำคัญในการสร้างภาพยนตร์ เช่น เรื่อง "พระเจ้าช้างเผือก" ที่สร้างขึ้นเพื่อส่งเสริมนโยบายทางการทูต เป็นต้น อีกทั้งเมื่อไม่นานมานี้ ยังมีภาพยนตร์ชื่อดังเกี่ยวกับพระราชินีในสมัยอยุธยา เรื่อง "สุริโยทัย" ที่กำกับและแสดงโดยผู้กำกับและนักแสดงที่เป็นเชื้อพระวงศ์อีกด้วย เห็นได้ว่าตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันภาพยนตร์ซึ่งเป็นเสมือนสัญลักษณ์ของวัฒนธรรมตะวันตกนั้นถูกนำเข้ามาในประเทศไทยโดยเชื้อพระวงศ์ไทยซึ่งมีฐานะเป็นศูนย์รวมของชาติ และเมื่อนำไปเปรียบเทียบกับเชื้อพระวงศ์ญี่ปุ่นที่มักให้ความสนใจกับชีววิทยา โคลงญี่ปุ่น ฯลฯ แล้ว ยิ่งเป็นจุดที่น่าสนใจอย่างยิ่ง

การค้นคว้าวิจัยของเราเพิ่งเริ่มต้น นี่เป็นเพียงก้าวแรกในโลกอันกว้างใหญ่ของภาพยนตร์ไทยเท่านั้น ในปีหน้า เราจึงอยากมาเยือนประเทศไทยอีกครั้งเพื่อศึกษาประเด็นต่างๆ เหล่านี้ให้ลึกมากขึ้น

Prof. YOMOTA Inuhiko's bibliography

Born in 1953, Prof. YOMOTA earned an M.A. in comparative cultural studies at the University of Tokyo and studied as a visiting scholar at Columbia University and at University of Bologna (Italy). After serving as a lecturer at several universities both in Korea and Japan, he is currently a professor in film studies at the Faculty of

Literature at Meiji Gakuin University and has been a well-known film and arts critic.

His publications have been awarded for their academic achievements, including Suntory Prize for Social Sciences and Humanities, Saito Ryoku-u Literature Award, Itoh Sei Literature Award, and Kodansya Essay Award.

เกิดเมื่อปี ค.ศ.1953 ที่จังหวัดเฮียวโงะ จบปริญญาตรีด้านศาสนวิทยาและศึกษาต่อด้านวัฒนธรรมเปรียบเทียบ ระดับบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยโตเกียว เป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยโตโย เป็นรองศาสตราจารย์ในมหาวิทยาลัยเมจิก็กุกุอิน ปัจจุบันเป็นศาสตราจารย์สอนวิชาประวัติศาสตร์ภาพยนตร์ และวัฒนธรรมเชิงเปรียบเทียบ นอกจากนี้ยังเป็นอาจารย์พิเศษของมหาวิทยาลัยโคลัมเบีย มหาวิทยาลัยโบโลญญา ฯลฯ มีผลงานบทวิจารณ์ในหลากหลายแขนง อาทิ วรรณกรรม ภาพยนตร์ การ์ตูน ชีวิตเมือง อาหาร ฯลฯ พิมพ์หนังสือออกจำหน่ายมากมายหลายเล่ม อาทิ "Tsukishima - monogatari" (สำนักพิมพ์ Shuei) ได้รับรางวัล Saitoo Ryakuu ครั้งที่ 1) "Eigashi e no Shootai" (สำนักพิมพ์ Iwanami) ได้รับรางวัลศิลปกรรม Santory)

นิยามความนิ่ง บน ศิลปะลวดหนาม

ท่ามกลางความเงียบงัน ความเคลื่อนไหวได้เกิดขึ้น ดำเนินต่อไป และเปลี่ยนแปลงตามธรรมชาติที่ถูกสะกดให้อยู่ภายใต้กรอบที่ถูกกำหนดไว้ ก่อเกิดความลึกลับอันน่าค้นหา ปลดปล่อยพลังและความหมายอันล้ำค่าของมนุษย์ เสียงกรีดร้องที่ถูกอัดแน่นอยู่ในทุกอณูของความเงียบ ระเบิดออกมาอย่างงดงามในรูปแบบของ... "Fake Me"

ช่วงทำนองอันเศร้าสร้อยของไวโอลินครวญ ผสานกับเสียงคลีนกระแทกฟังก้องกังวานอยู่เป็นระยะๆ เราอารมณ์ศิลปินของผู้ที่มาพร้อมให้ตื่นตัว ตั้งแต่องานยังไม่ทันเริ่ม และทันทีที่งานเปิดตัว ดวงตาทุกคู่ต่างเบิกกว้างด้วยความตื่นตะลึงกับความประทับใจต่อสิ่งที่ตระหง่านอยู่เบื้องหน้า

ชายหนุ่มยืนนิ่งอยู่ในชุดลวดหนามที่ห่อหุ้มร่างของเขาอย่างแน่นหนาตั้งแต่คอจรดข้อเท้า ด้วยดวงตาเบิกกว้างล่องลอยไร้จุดหมาย พร้อมกับปากที่อ้าค้างไว้ตลอดเวลาเพราะคมแหลมของวงลวดหนามที่อยู่ภายใน มือทั้งสองโอบอุ้มนกพิราบสีขาวไว้อย่างหลวมๆ แต่ก็แน่นและนิ่งพอที่จะควบคุมให้มันอยู่เฉยๆ เพียงกระพริบตาปริบๆ พอให้รู้ว่ามันยังมีชีวิตอยู่ที่นั่น

ยังไม่หมดเพียงเท่านี้ "Fake Me" ยังมีความหมายอันลึกลับซ่อนอยู่อีกในหลายๆ มุม ไม่ว่าจะเริ่มต้นบนโซลวดหนาม พื้นห้องและตัวบ้านที่ปูด้วยสังกะสีทั้งหมด หรือผืนผ้าที่ปักทอด้วยถ้อยคำสั้นๆ แต่เต็มไปด้วยความหมาย ซึ่งคงไม่มีใครจะ

สามารถถ่ายทอดได้ดีไปกว่า มนต์รี เต็มสมบัติ ศิลปินหนุ่มคนล่าสุดที่ได้รับทุน Fellowship Program 2000 จากมูลนิธิญี่ปุ่น เพื่อทำวิจัย ณ เมืองฟูกูโอกะ ประเทศญี่ปุ่นเป็นเวลา 6 เดือน จนกระทั่งบรรจงกลั่นกรองเป็นผลงานศิลปะภายใต้ชื่อ Fake Me ออกมาให้บรรดาคอศิลปะได้ยลโฉมกันอีกครั้ง หลังจากที่เคยวาดฝีไม้ลายมือไว้ในผลงานหลายชิ้นจนเป็นที่กล่าวขวัญกันอย่างกว้างขวางมาแล้ว ไม่ว่าจะเป็น "Cocoon; the Renaissance" ปี 1998-2000 หรือ "Bangkok Buffalo Boy" ปี 2000-2002

กว่าจะมาเป็น "Fake Me" มนต์รีเล่าว่าเขาใช้เวลาทั้งหมดในประเทศญี่ปุ่นไปกับความพยายามทำตัวให้ผสานกลมกลืนกับสังคมและวัฒนธรรมญี่ปุ่นให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ เพื่อเรียนรู้และพัฒนาความคิดในส่วนที่ละเอียดอ่อนที่สุดของโครงสร้างสังคมญี่ปุ่น

"ผมเป็นคนทำงานศิลปะที่มีความสนใจในเรื่องสังคม ซึ่งในการทำงานศิลปะและแฟชั่นนั้น

Fake Me

Amidst the existence of calmness, movements quietly emerge, continue and change by its nature that has long been strictly framed. Mysterious ecstasy is, then, conceived, releasing a powerful force and the value of human essence. The inner screaming sound tightly suppressed within every bit of immobility amazingly bursts itself out in the form of ...Fake Me

The mournful sound of a violin playing in harmony with the rhythm of ocean wave flowing against the shore intensely roused those awaiting with a strong sense of art to enthusiastically glow even before the exhibition began. As soon as the show kicked off, every eye was suddenly wide-open gleaming with delight and deep impression in what elegantly stood before them.

A man tightly clad all the way from neck to toe in a thick barbed wire outfit

stiffly stood with a blank look and his mouth unshut for fear of a tiny circle of sharp barbed wire lying inside. Both of his hands were holding a little white dove quite loosely; however, firm and still enough to calm this living creature down, only the blinking of eyes was allowed.

Yet some of, "Fake Me" was still glittered with many down-reaching meanings engraved on every of its corner, ranging from a barbed wire bonsai, a Zen garden, a floor and a corrugated iron house paved

Essence of Immobility on Barbed Wires

จำเป็นมากที่จะต้องทำตัวเองเข้าไปอยู่ในสถานการณ์หรือบริบทที่สามารถเห็นได้ชัดเจนที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ดังนั้นผมจึงต้องการตัดทอนความสับสนวุ่นวายในจิตใจออก และพยายามทำตัวให้ว่างเปล่า เพื่อที่จะรับและซึมซับสิ่งต่างที่อยู่รอบตัวให้ได้มากที่สุด รวมทั้งความรู้สึกที่ละเอียดอ่อนในส่วนลึกของผู้คนในสังคมให้ได้มากที่สุดด้วย ผมจึงเริ่มต้นด้วยการใช้ความรู้สึกในการสื่อสารเวลาที่เราพบเจอสิ่งต่างๆ แทนที่จะเป็นคำพูด วันหนึ่งผมพบกับคุณฉมาลี ชาร์เยร์และได้เดินทางไปรอบๆ เมืองและชนบท ส่วนมากเราจะเดินทางเท้าไปยังที่ต่างๆ ที่ไม่รู้จักจากเช้าจรดเย็นแล้วเดินย้อนกลับ ความตื่นเต้นและความสงสัยได้ก่อตัวขึ้นในความเงียบ พร้อมกับร่วมเดินทางไปกับเราทุกหนแห่ง"

อาศัยการเรียนรู้ด้วยความรู้สึกนี้เอง ที่ทำให้มนตรีสามารถค้นพบคุณค่าของความนิ่ง จุดเด่นของสังคมญี่ปุ่นที่กลายเป็นแรงบันดาลใจพื้นฐานของผลงานครั้งนี้ และยิ่งกว่านั้นเป็นความหมายอันลึกซึ้งที่ซ่อนอยู่ในผลงานทุกชิ้นที่ปรากฏอยู่ในนิทรรศการวันนั้น

"ตามมุมมองโดยทั่วไปของผมซึ่งเป็นคนนอกที่สนใจและจับตามองสภาพสังคมญี่ปุ่นในช่วงเวลาแห่งความนิ่ง ผมสังเกตเห็นว่าความนิ่งสามารถดึงดูดอารมณ์และความรู้สึกได้ ความนิ่งแค่เสี้ยววินาทีในสังคมได้ปลดปล่อยพลังและความหมายของสิ่งที่มีอยู่รอบตัวออกมาได้อย่างเป็นอิสระ ความนิ่งนั้นเต็มเปี่ยมไปด้วยพลังและความหมายที่ลึกลับ ช่วงเวลาเพียงขณะหนึ่งแห่งความเงียบบังนในสังคมญี่ปุ่นจึงมีความงดงามอยู่ในตัว เป็นลักษณะเฉพาะที่ทำให้เกิดความรู้สึกสงบและสะเทือนใจได้ในเวลาเดียวกัน ผมจึงเอาจุดเด่นตรงนี้ออกมาสะท้อนในผลงานของผม"

"บรรยากาศแบบนิ่งๆ เย็นๆ การย้อนกลับไปกลับมา เข้าและออก มีสิ่งที่ทำให้ผู้คนเกิดความรู้สึกต้องระมัดระวังอยู่ทุกขณะ ทุกย่างก้าวที่เหยียบลงบนพื้นสังกะสี เสียงคลิ่นที่บันทึจากทะเลจริง ๆ และเสียงดังของสังกะสีที่ถูกเหยียบเหมือนเสียงคลิ่น ความนิ่งของบอนไซ ความเย็นของวัตถุโลหะและอากาศ ความแหลมคม อันตรายและความนุ่มนวลปลอดภัย บ้านปลอมและความไม่มีที่สิ้นสุดของเส้นขอบฟ้าภายใน ผู้คนถูกตีกรอบด้วยสิ่งที่ถูกสร้างขึ้นมา ความนิ่งสงบและ

กระบวนการวิจัยของผมคือช่วงเวลาทั้งหมดที่เฝ้ารอคอยและตื่นเต้นว่าสิ่งที่จะได้พบเห็นนั่นคืออะไร เป็นแนวทางที่สอดคล้องกับการสร้างผลงานของผมมาโดยตลอด

The process of doing my research is to spend every waking time waiting attentively with an extreme excitement for whatever coming up in front of me.

with zinc roofs, to silk cloths embroidered with Haiku poetry. Undoubtedly no one on earth can clarify the definition of "Fake Me" as vivid as its creator, Montri Teomsombat, the latest budding talent who was granted the Japanese Foundation Fellowship in 2000 to conduct a research in Fukuoka, Japan for 6 months.

"Fake Me" is a real offbeat costume and performance-installation synthesized from the impact of Montri's 6-month stay in Japan. Preceding the grant to Japan, Montri has revealed his creativity in many outstanding avant-garde works that are still being broadly touted throughout the international art scene, namely, "Cocoon; the Renaissance" (1998-2000) and "Bangkok Buffalo Boy" (2000-2002).

Way before "Fake Me" had succeeded, Montri spent time in Japan attempting to adapt and blend himself wholly into Japanese society and culture in order to learn and have his thoughts and mind smoothly molded to the innermost part of Japanese social structure.

"I was especially into social issues so when it comes to fashion and arts, it is relatively necessary to bring myself closely into a real situation in order to absorb things around me more effectively including the most sensitive part of the

people in the society. To do so, I try to clear myself by having my mind cut off from all kinds of thoughts that possibly mislead to confusion. I try to communicate with my feelings instead of words when experiencing anything new."

"I was there with Mr. Jacques Charrier and we could start traveling around the city and rural area together. We spent time wandering on foot back

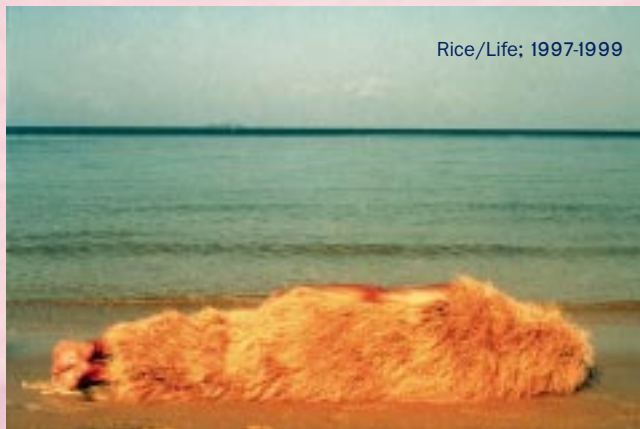
and forth to unknown places from dawn to dusk. At the same time amid the silence I noticed that the seed of excitement and doubt started to grow and travel with us everywhere."

By being dependent on his feeling in absorbing things around, Montri eventually found the merit of stillness, Japanese distinct character that chiefly inspired him to create this awesome work and, most importantly, became the theme instilled beneath every piece of art works exhibited on that day.

"In my general view as an outsider who is attentively interested in the moment of quietness in Japanese society, silence can incredibly magnetize one's feeling and emotion, deliver the suppressive power, and unearth the connotation hidden beneath its surrounding. I see Japanese society in the moment of tranquility particularly beautiful in its own nature, a unique character that can bring on peace and misery simultaneously, so I decided to reflect this point in my art work."

"The odour of stillness and bitter coldness drifting in and out made the viewers to automatically watch every step they made. The recorded sound of the ocean waves flowing against the shore accompanied by the noise of people slowly pacing on the metalized ground, the motionless stand of Bonsai trees, the iciness of metal and room's temperature, the terrifying sharpness against the gentle safety, the artificial house, and the infinity of the horizon inside, altogether reflect the way people are framed by their own invention. Peace and pain irresistibly creep into the heart. People can do nothing but stand quietly in the midst of quietness. Outside, they may look indifferent but deep down inside... they are burning with desire."

Montri's accomplishment in the past is a vivid reflection of his strong concern for nature and social change. His brilliant

Rice/Life; 1997-1999

way of expressing his experience and personal view makes his art works as the crystalline lens that see through everything in a charmingly unusual way.

"For me society and nature are both very good examples and symbols. However, I cannot deny that people actually have got different living conditions in their life. Sometimes I'm even confused with many of these conditions, but I still try to learn from the surroundings, in both society and nature, and reflect them through my work. From my prior experience I can say that society and nature teach me to be stronger and brave enough to accept the truth and search for the bliss of life."

ความทรงจำที่ไม่มีใครกรีดร้อง ไม่มีใครเจ็บปวด ไม่มีใครต่อต้าน เราทุกคนยังอยู่ในความนิ่ง ท่าที่เยือกเย็นและรุ่มร้อนในจิตใจ"

ผลงานที่ผ่านมาของมนตรีสะท้อนให้เห็นว่าศิลปินหนุ่มคนนี้ใส่ใจกับความละเอียดอ่อนของธรรมชาติและสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปเป็นพิเศษ โดยอาศัยประสบการณ์และแนวความคิดส่วนตัวในการถ่ายทอดออกมา ทำให้

ผลงานศิลปะของเขาเปรียบเสมือนดวงตาที่มองทะลุผ่านสิ่งต่างๆ อย่างมีเสน่ห์ น่าค้นหาในแบบที่ไม่เหมือนใคร

"สำหรับผมแล้วทั้งสังคมและชาตินั้นเป็นตัวอย่างและสัญลักษณ์ที่ดี แต่ถึงอย่างไรผู้คนในสังคมต่างก็มีเงื่อนไขในการดำรงชีวิตที่แตกต่างกันไป บางครั้งผมเองยังรู้สึกสับสนกับเงื่อนไขหลายๆ ด้าน ผมพยายามเรียนรู้จากสิ่งรอบข้าง ทั้งสังคมและธรรมชาติ ซึ่งเกี่ยวข้องกับงานศิลปะที่ทำอยู่ จากประสบการณ์ที่ผ่านมา สังคมและ ธรรมชาติสอนให้ผมรู้จักการยอมรับสภาพความเป็นจริงเข้มแข็ง และสอนให้แสวงหาความมีชีวิตชีวา"

"กระบวนการวิจัยของผม คือช่วงเวลาทั้งหมดที่เฝ้ารอดูและตื่นตื่นว่าสิ่งที่จะได้พบเห็นนั้นคืออะไร เป็นแนวทางที่สอดคล้องกับการสร้างผลงานของผมมาโดยตลอด ตั้งแต่โครงการที่ได้ทำการปลูกข้าวบนเสื้อผ้า (Rice/Life; 1997-1999) และการสร้างผลงานร่วมกับหนอนไหม (Cocoon;

Cocoon: the Renaissance 1998-2000

*the barbed wire
fenced in our heart
can eventually be torn down
if we just open our minds*

the Renaissance 1998-2000) ที่เป็นการทำงานร่วมกับ ธรรมชาติ กิ่งศิลปะ กิ่งแฟชั่น กิ่งวิทยาศาสตร์กิ่งธรรมะ ที่ผมไม่สามารถรู้ได้ล่วงหน้าเลยว่า ห้ายที่สุดจะมืออะไรให้เราได้พบ"

การแสวงหาแก่นแท้ของชีวิตและมีโอกาสในการตีแผ่ความคิดที่งดงาม คือสิ่งที่ผมตระหนักดีในการสร้างผลงานศิลปะแต่ละครั้ง ซึ่งอาจเป็นเพราะเหตุผลนี้ก็ได้ที่ทำให้งานของเขามีความลึกซึ้งมากขึ้นเรื่อยๆ ทั้งในแง่ของแนวคิดและวิธีการสร้างผลงาน

"ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงปัจจุบันนี้ ผมทำงานศิลปะเพื่อเป็นหนทางค้นหาปรัชญาในการดำเนินชีวิตต่อไป หนทางตอนนี้ผมยังไม่เห็นจุดหมายปลายทาง แต่ก็เหมือนมีแรงดึงดูดให้ต้องก้าวต่อไปต่อไปตามจังหวะในตัวของตัวเอง ผมต้องการสร้างประสบการณ์ ความทรงจำให้กับผู้คนและตนเอง ซึ่งจะทำให้เกิดกระบวนการทางความคิดตามมา โดยผมไม่ได้คาดหวังที่จะให้ผู้ชมได้รับแนวความคิดตามที่ผมมีอยู่ เพียงแต่ต้องการให้ผลงานของผมกลายเป็นส่วนหนึ่งของผู้คน และมีส่วนช่วยตีแผ่ขยายความคิดที่มีอยู่แล้วให้กว้างออกไป"

สิ่งสุดท้ายที่ผมหรืออยากจะทำคือสิ่งที่ก่อตัวขึ้นในความรู้สึกของเขาผ่านผลงานชิ้นนี้อันเป็นเสมือนตัวแทนที่ยังคงอยู่แม้ว่านิทรรศการภายใต้ชื่อ "Fake Me" จะจบลงแล้วก็ตาม

"ผลงาน "Fake Me" ทำให้ผมค้นพบความรู้สึกของตนเองว่า ในที่สุดแล้วกรอบลวดหนามที่เราสร้างขึ้นในจิตใจ จะถูกเปิดออกได้ด้วยใจเราเองเท่านั้น ผมจึงใคร่ขอถือโอกาสนี้กล่าวขอบคุณ

**ในที่สุดแล้ว
กรอบลวดหนาม
ที่เราสร้างขึ้นในจิตใจ
จะถูกเปิดออกได้
ด้วยใจเราเองเท่านั้น**

มูลนิธิญี่ปุ่น กรุงเทพฯ ที่ช่วยทำให้นิทรรศการครั้งนี้ได้เผยแพร่ต่อสาธารณชนจนกระทั่งสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี"

ปรัชญาชีวิตที่ถูกถ่ายทอดอย่างลึกซึ้งผ่านผลงานศิลปะที่มีความโดดเด่น น่าติดตามอย่าง "Fake Me" ยิ่งทำให้เราอดที่จะตื่นเต้นไปกับมนตร์ไม่ได้ว่าเราจะค้นพบอะไรอีกเพื่อมาสร้างสรรค์เป็นผลงานชิ้นต่อไป

"The process of doing my research is to spend every waking time waiting attentively with an extreme excitement for whatever coming up in front of me. I have been implementing this method in every piece of my work, since planting rice on cloth project (Rice/Life; 1997-1999) to collaborating with silk worm in Cocoon project (Cocoon; the Renaissance 1998-2000), both of which were partially the combination of nature, art, fashion and Buddhist philosophy that I couldn't tell what would turn out at last."

To discover a new core of life is possibly the fundamental reason of his progressive artistry.

"From the beginning to now my prime motivation of doing art work is to search for the philosophy of how to live my life. Even though my destination is still obscure, it magnetically drives me to keep on searching and letting it go by the tune of life. I have a strong will to build an experience and memory into my viewer's thinking process without expecting them to be influenced by my own idea."

The last significant point that Montri wanted to leave behind after "Fake Me" had been successfully ended was his discovery during the time he was working on this exhibition.

"The exhibition "Fake Me" has led me to the fact that the barbed wire fenced in our heart can eventually be torn down if we just open our minds. Furthermore, I would like to take this opportunity to show my deep appreciation to the Japan Foundation for offering me a great support from the beginning to the end."

Deep impression roused by the subtle philosophy of life brilliantly reflected through " Fake Me" makes Montri's next discovery something we must keep an eye on.

Asahi Painting & Composition Contest

The Japan Foundation, Bangkok supported the Painting and Composition Contest for Japanese children living in Southeast Asian countries, organized by Asahi Shimbun International Pte., Ltd., by providing its Art Gallery as the venue for the awarded works exhibition from 1-8 December 2001.

The purpose of the contest is to provide a good opportunity for Japanese children living abroad to express themselves by using painting and composition. This year's theme is "Want to be the person like this", in hope that children can express their own hopes and dreams by using painting and composition.

The works awarded by the committee of the organizer, were on view at the Art Gallery of the Japan Foundation, Bangkok with free admission. A lot of viewers, both the family of the awarded children themselves and the general public, came to see the works.

The Japan Foundation, Bangkok supported the Painting and Composition Contest for Japanese children living in Southeast Asian countries, organized by Asahi Shimbun International Pte., Ltd., by providing its Art Gallery as the venue for the awarded works exhibition from 1-8 December 2001.

มูลนิธิญี่ปุ่น กรุงเทพฯ สนับสนุนงานประกวดภาพเขียนและเรียงความสำหรับเด็กญี่ปุ่นที่อาศัยอยู่ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งจัดโดยหนังสือพิมพ์อาซาฮี โดยจัดแสดงภาพที่ได้รับรางวัล ณ ห้องอาร์ต แกลเลอรี ของศูนย์วัฒนธรรมญี่ปุ่น กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 1- 8 ธันวาคม 2544 ที่ผ่านมา

การประกวดภาพเขียน และเรียงความ ของหนังสือพิมพ์อาซาฮี

จุดประสงค์ของการจัดการประกวดครั้งนี้คือเพื่อส่งเสริมให้เด็กญี่ปุ่นที่อาศัยอยู่ในต่างประเทศ ได้มีโอกาสที่จะแสดงความเป็นตัวของตัวเองผ่านการวาดภาพและเรียงความ ซึ่งหัวข้อสำหรับปีนี้เป็นคือ "ฉันอยากเป็นคนแบบนี้" โดยหวังว่าเด็กๆ จะสามารถแสดงออกถึงความหวังและความฝันของพวกเขาผ่านภาพวาดและเรียงความ

ภาพที่ได้รับรางวัลจากคณะกรรมการ จัดแสดงที่ห้องอาร์ตแกลเลอรี ของมูลนิธิญี่ปุ่น กรุงเทพฯ โดยเปิดให้เข้าชมฟรี มีผู้ชมให้ความสนใจเข้าชมอย่างต่อเนื่อง ทั้งผู้ปกครองของเด็กๆ ที่ผลงานได้รับการคัดเลือก และบุคคลทั่วไป

มูลนิธิญี่ปุ่น กรุงเทพฯ จัดนิทรรศการเดี่ยวของทาเคโนริ มียาโมโตะ ศิลปินร่วมสมัยหนุ่มที่พำนักอยู่ในกรุงเทพฯ ในชื่อว่า "anonymous" ณ ห้องอาร์ต แกลเลอรี มูลนิธิญี่ปุ่น กรุงเทพฯ ระหว่างวันที่ 4-27 พฤศจิกายน 2545

"anonymous" นิทรรศการเดี่ยว ของทาเคโนริ มียาโมโตะ

มียาโมโตะ เกิดเมื่อปี 1974 ที่เมืองนารา อันเป็นเมืองหลวงเก่าของญี่ปุ่น หลังจากจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาจากมหาวิทยาลัยศิลปะมุซาชิโนะ เมื่อปี 1999 เขาได้เริ่มงานเป็นครูสอนศิลปะที่โรงเรียนสมาคมญี่ปุ่นที่กรุงเทพฯ ขณะเดียวกันก็ทำงานศิลปะของตนเองไปด้วย แม้ว่าเขาจะใช้สื่อหลายชนิดในการสร้างสรรค์งาน ไม่ว่าจะเป็นจิตรกรรมภาพพิมพ์ วิดีโอ หรืออื่นๆ แต่ในระยะหลังนี้เขาใช้งานภาพถ่ายเป็นส่วนมาก

นิทรรศการที่เขาจัดครั้งแรกที่กรุงเทพฯ คือ "Blue Spiral" คือจัด ณ แกลเลอรีนำทอง เมื่อปี 2544 ผลงานภาพถ่ายของเขาเป็นที่ประทับใจแก่คนในวงการและคนรักงานศิลปะอย่างมาก

นิทรรศการครั้งนี้ นับเป็นนิทรรศการครั้งที่สองที่จัดขึ้นที่กรุงเทพฯ เป็นนิทรรศการภาพถ่ายติดตั้งเสนอภาพแผ่นที่สร้างขึ้นด้วยภาพถ่ายดิจิทัล เป็นภาพถ่ายของเด็กชาย และเด็กหญิง ที่แสดงความขัดแย้งภายในใจของคนในยุคนี้ โดยภาพสะท้อนของกันและกัน ผลงานนี้ได้รับการยกย่องทั้งในเรื่องของสัดส่วน การแสดงออกของอารมณ์ภายใน มีผู้เข้าชมงานประมาณ 350 คน

"anonymous" a solo exhibition by MIYAMOTO Takenori

The Japan Foundation, Bangkok organized a solo exhibition "anonymous" by MIYAMOTO Takenori, a young contemporary artist based in Bangkok, at the Art Gallery of the Japan Foundation, Bangkok from 4-27 November, 2002.

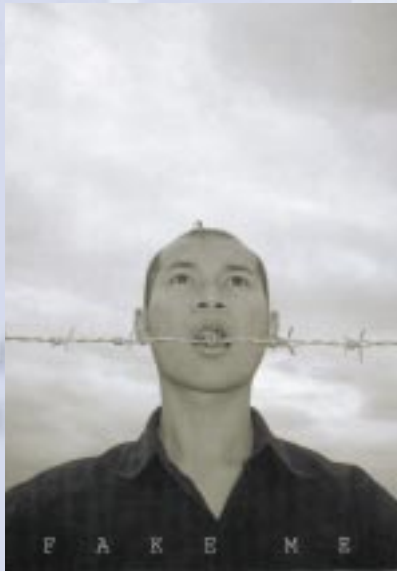
Mr. MIYAMOTO was born in Nara, an ancient capital of Japan, in 1974. After graduating from the master's course of Musashino Art University in 1999, he started to work as an art teacher of Thai

Japanese Association School in Bangkok. While engaging in art education, he has also been pursuing his career as a creative artist. Although he is accustomed to various media such as painting, print, words, video, he has created artworks using photography in recent years.

His first exhibition in Bangkok was "Blue Spiral" held at Numthong Gallery in 2001 where his photographic works made a new impression on the art scene and art lovers.

In his second exhibition in Bangkok "anonymous", which was also a photo installation exhibition he displayed virtualized "twin portraits" produced by utilizing digital photography. The portraits of boys and girls symbolized modern people's mental conflicts over the identification with others. The work was admired for its scale, emotional intensity and deep thematic scope. A total of 350 people visited the exhibition.

Fake Me

งาน นิทรรศการศิลปะ 3 มิติ กรุงเทพฯ โดยได้รับการสนับสนุนจาก บริษัท เจวีซี เซลส์ แอนด์ เซอร์วิส (ประเทศไทย) จำกัด เสนอ นิทรรศการศิลปะสื่อผสม "FAKE ME" โดยศิลปินหนุ่มมากความสามารถ มนตรี เต็มสมบัติ ณ ห้อง อาร์ท แกลเลอรี ศูนย์วัฒนธรรม ญี่ปุ่น กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 11 ถึง 31 ตุลาคม 2545

มนตรี เต็มสมบัติ ได้รับทุนจากมูลนิธิฯ เพื่อทำการวิจัยด้านศิลปะในญี่ปุ่นเป็นเวลา 6 เดือน ในปี 2000 ช่วง

The Japan Foundation, Bangkok along with JVC Sales & Service (Thailand) Co., Ltd. presented an Inter-Media Art Exhibition entitled "FAKE ME", featuring a prominent young Thai artist, Mr. Montri Toemsombat, at the Art Gallery of Japan Cultural Center, Bangkok from 11 - 31 October 2002.

Mr. Montri Toemsombat, known as the winner of the Young Designer Award from Bangkok International Fashion 1999, was granted the Japan Foundation Fellowship in 2000

FAKE ME

นิทรรศการศิลปะสื่อผสม

โดย มนตรี เต็มสมบัติ

FAKE ME

An Inter-Media Art Exhibition

by Montri Toemsombat

ที่เขาอาศัยอยู่ที่ญี่ปุ่นนั้น เขาได้ค้นคว้าและประสบความสำเร็จในการเพิ่มพูนประสบการณ์ทางด้านศิลปะของเขา ซึ่งก่อนได้รับทุนนี้ เขาเคยได้รับรางวัล Young Designer Award จาก Bangkok International Fashion 1999

แม้ว่างานของเขาอาจก้าวล้ำทั้งคำว่าศิลปะหรือแฟชั่น หากความรู้สึกที่เขามีต่อธรรมชาติดูเหมือนจะแข็งแกร่งมากขึ้น จากการฝึกฝนการใช้เทคนิคที่ผสมผสานกับวัสดุจากธรรมชาติ เช่น การสร้างสรรค์ผลงานจากข้าวหรือหนอนไหม ครั้งนี้เขาเบนความสนใจไปยัง "บอนไซ" ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็นหนึ่งใน "ตัวแทน" ของวัฒนธรรมญี่ปุ่นในสังคมโลก

นิทรรศการศิลปะสื่อผสมรูปแบบใหม่นี้ เอื้อให้เขาคิดค้นผลงานใหม่ๆ ที่ได้แรงดลใจจากแนวความคิดที่มีต่อธรรมชาติและผลงานที่แหวกแนวนี้ ก็เป็นแรงดลใจให้ผู้ชมหลายคน ทั้งที่เป็นนักศึกษาวชิชาศิลปะ หรือบุคคลทั่วไปอีกด้วย

to stay in Japan for six months to conduct a research on anything related to the fulfillment of his artistic desire. Although his creative ideas are beyond both art and fashion, his strong concern of nature seemed to have gained more power than before. Sharpening his perspective of nature by creating works on rice and on silkworms, he, this time, was keenly interested in bonsai, which is regarded as one of the representatives of Japanese culture in the world.

This new inter-media art exhibition allowed him to create new works inspired by his concerns of nature and seemed to be an inspiration to the audiences made up of both art students and the general public who came to visit the gallery during that time

In December 2002, the Japan Foundation, Bangkok, Chiang Mai University Art Museum, and Cultural Management Program of Chulalongkorn University

organized one-day workshops for art curators and art related people, inviting Ms. HASEGAWA Yuko, Chief Curator of 21st Century Museum of Contemporary Art, Kanazawa, Japan (to open in 2004).

Ms. HASEGAWA is a contemporary art curator who is very active in the Japanese and international art scene. She graduated Bachelor of Arts in Law from Kyoto University and Master of Fine Arts in Art History from Tokyo University of Fine Arts and Music in 1979 and 1989 respectively. Since then she has been working as a curator, a

Workshop on Museum Management

juror and a panelist at home and abroad.

The Workshop in Chiang Mai was held on 18 December at Chiang Mai University Art Museum Auditorium, and there was an attendance of 34. In Bangkok, the workshop was held on December 20 at the Art Center of Chulalongkorn University. Around 70 people participated.

In the workshop, Ms. HASEGAWA introduced 3 museums in Japan that she had worked for, namely Mito Art Center; cultural complex in a neighboring city of Tokyo, Setagaya Art Museum, a museum in Tokyo with mixed programs of historical and contemporary art exhibition, and 21st Century Museum of Contemporary Art, Kanazawa in course of construction. Comparing these 3 different types of museums and some of their exhibitions, she discussed how curators, contemporary art institutions and other activities effect and benefit local society. Also she made suggestions on how to organize cultural activities effectively, efficiently and economically. Her thought-provoking presentation was followed by animated group discussion.

๖
เมื่อเดือนธันวาคม 2545 มูลนิธิญี่ปุ่น กรุงเทพฯ หอศิลป์ วัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่และสาขาวิชาการจัดการทาง วัฒนธรรม บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จัดการ อบรมเชิงปฏิบัติการเรื่อง "การจัดการพิพิธภัณฑ์" แก่ภัณฑารักษ์ และผู้เกี่ยวข้องกับงานศิลปะ โดยวิทยากรผู้เยี่ยมประสบการณ์จากประเทศ ญี่ปุ่น ยูโกะ ฮาเซงาวะ หัวหน้าภัณฑารักษ์ พิพิธ ภัณฑ์ศิลปะร่วมสมัยศตวรรษที่ 21 เมือง คานาซาวะ ประเทศญี่ปุ่น (มีกำหนดเปิดอย่าง

Ms. HASEGAWA Yuko

การอบรมเชิงปฏิบัติการ การจัดการ พิพิธภัณฑ์

เป็นทางการในปี 2547)

ฮาเซงาวะ เป็นภัณฑารักษ์ศิลปะร่วมสมัยที่ มีความกระตือรือร้นในงานด้านนี้ทั้งในประเทศ และต่างประเทศ จบการศึกษานิติศาสตร์ บัณฑิต จากมหาวิทยาลัยเกียวโต และมหา- บัณฑิตสาขาประวัติศาสตร์ศิลปะ จาก Tokyo University of Fine Arts and Music เมื่อปี 1979 และ 1989 ตามลำดับ จากนั้นมาก็ได้ ทำงานในตำแหน่งภัณฑารักษ์ กรรมการตัดสิน งานศิลปะ และผู้ร่วมอภิปรายเรื่องเกี่ยวกับศิลปะทั้งในประเทศ และต่าง- ประเทศ

การบรรยายที่เชียงใหม่ จัดขึ้นเมื่อวันที่ 18 ธันวาคม ณ หอศิลป์- วัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีผู้สนใจ เข้าฟังจำนวน 34 คน ส่วนที่ กรุงเทพฯ จัดขึ้นที่หอศิลป์วิฑนิทรรศน์ มีผู้เข้าร่วมประมาณ 70 คน

ในการบรรยาย ฮาเซงาวะ ได้ยกตัวอย่างการจัดการพิพิธภัณฑ์ 3 แห่งในประเทศญี่ปุ่น ที่เธอเคยมีส่วนร่วมทำงานมาก่อน ได้แก่ ศูนย์ศิลปะ เมืองมิโตะ ใกล้กรุงโตเกียว พิพิธภัณฑ์ศิลปะเซตางายะ ในกรุงโตเกียว และ การก่อสร้างพิพิธภัณฑ์ศิลปะร่วมสมัยศตวรรษที่ 21 เมืองคานาซาวะ การเปรียบเทียบพิพิธภัณฑ์สามแบบดังกล่าว ตัวอย่างงานนิทรรศการที่เคย จัดในพิพิธภัณฑ์เหล่านั้น สิ่งที่ภัณฑารักษ์ หรือหน่วยงานควรคิดถึงเมื่อจัด กิจกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อประโยชน์ของชุมชน นอกจากนี้เธอยังได้ เสนอแนะแนวทางการจัดกิจกรรมในพิพิธภัณฑ์ที่มีประสิทธิภาพและ ประหยัดที่สุด จบแล้วมีการแบ่งกลุ่มย่อยเพื่อเสนอแนะแนวทางการจัด พิพิธภัณฑ์ของไทย

W O R K S H O P

Activity Reports

Tokyo Contemporary Dance 2002

มูลนิธิญี่ปุ่น กรุงเทพฯ Tokyo Contemporary Dance Committee และ โรงละครกรุงเทพ ภูมิไฉเสหนอ Tokyo Contemporary Dance 2002 ร่วมอุปถัมภ์โดย Agency of Cultural Affairs in Japan และ The Saison Foundation ณ โรงละครกรุงเทพ เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ 2545

Tokyo Contemporary Dance 2002 เป็นการแสดงของคณะนักเต้นรำหนุ่มสาวชาวโตเกียว 3 คณะ ซึ่งประกอบด้วย คณะ Nibroll คณะ Strange Kinoko Dance Company และ TANNO KEN'ICHI/ NUMBERING MACHINE ลีลาการเต้นรำร่วมสมัยของพวกเขาถ่ายทอดออกมาอย่างงดงามจากประสบการณ์ชีวิตของแต่ละคนที่เติบโตขึ้นในเมืองใหญ่อย่างกรุงโตเกียว

ตลอดระยะเวลา 2 ชั่วโมงของการแสดง ผู้ชมกว่า 500 คน ต่างตื่นตาตื่นใจไปกับลีลาการเต้นรำที่เต็มไปด้วยเสน่ห์ที่เร้าใจ และทันทีที่การแสดงสิ้นสุดลง เสียงปรบมือจากผู้ชมก็ดังกึกก้องไปทั่วโรงละคร แทนความประทับใจอย่างล้นหลามของพวกเขาต่อการแสดงครั้งนี้

The Japan Foundation, Bangkok, Tokyo Contemporary Dance Committee sponsored by Agency of Cultural Affairs and The Saison proudly presented "Tokyo Contemporary Dance 2002" performance at the Bangkok Playhouse on 4 December 2002.

Tokyo Contemporary Dance 2002, three Tokyo-based young dance companies, namely

Nibroll, Strange Ninoko Dance Company, and TENNO KEN'ICHI/ NUMBERING MACHINE, performed their powerful dances inspired by their own unique lifestyle in a big city like Tokyo.

During the 2 full hours of the show the audience of over 500 people sat attentively still as if they were mesmerized by the charm of each dance. And right after the show was over, the sound of tumultuous applause roared all over the place as to express their satisfaction towards the show.

Weekend Theater

Dec. 6	Tears Behind the Jokes เบื้องหลังความสนุกคือน้ำตา	108 mins.
Dec. 13	An Autumn Afternoon เย็นหนึ่งในฤดูใบไม้ร่วง	113 mins.
Dec. 20	Wait and See อ้า... ฤดูใบไม้ผลิ	100 mins.
Dec. 27	Cherish His Smile ถนอมรอยยิ้ม	100 mins.
Feb. 7	Sing Your Heart Out โนะโตะ-ยิมัง	112 mins.
Feb. 8	It's a Hard Life! (Tora-san Series No.1) โทะระจอมสตี (โทะระซัง ตอนที่ ๑)	91 mins.
Feb. 14	Fall Guy ชีวิตนักแสดง	109 mins.
Feb. 15	Sumo Do, Sumo Don't สู้ สู้ ซูม่	103 mins.
Feb. 21	Tora-san to The Rescue โทะระผู้ช่วยเหลือคน	110 mins.
Feb. 22	My Secret Cache ชุมทรัพย์ของฉัน	83 mins.
Feb. 28	Shall We Dance มาเต้นรำกันเถอะ	136 mins.

มู

ลนิธิญี่ปุ่น ศูนย์เอเชีย ร่วมกับ ศูนย์-ศึกษาการพัฒนาสังคม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และศูนย์ภูมิภาคทางสังคม-ศาสตร์และการพัฒนาที่ยั่งยืน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้จัดให้มีการประชุมครั้งที่ 4 ของกลุ่มนักคิด, นักวิชาการ และปัญญาชนจากหลายสาขาจากประเทศต่างๆ ในภูมิภาคเอเชียเพื่อมาปรึกษาหารือถึงประเด็นการสร้างพื้นที่สาธารณะเพื่อการแสดงความคิดเห็นของประชาชนในทวีปเอเชีย

การประชุมในครั้งนี้เป็นโครงการภายใต้ความร่วมมือของคณะกรรมการพหุภาคีด้านวัฒนธรรมญี่ปุ่น - เอเชีย (The Japan-ASEAN Multinational Cultural Mission, MCM) ซึ่งริเริ่มขึ้นโดยรัฐบาลญี่ปุ่น โดยมีมูลนิธิญี่ปุ่น ศูนย์เอเชีย เป็นแกน

โอกาสให้ร่วมแสดงความคิดเห็นเพื่อสร้างความเข้าใจอันดีในหมู่นักวิชาการไทยและต่างประเทศ

การประชุมที่จังหวัดเชียงใหม่ วันที่ 12-14 ตุลาคม 2002

หลังจากที่ต้องใช้เวลานานในการเดินทางจากประเทศบ้านเกิด ผู้เข้าร่วมประชุมทั้ง 20 คน ซึ่งประกอบด้วยสมาชิกหลักของ MCM นักคิดและปัญญาชน ตลอดจนตัวแทนของมูลนิธิญี่ปุ่น ศูนย์เอเชียได้มาพบปะกันอีกครั้งที่จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นและผลงานทางวิชาการในอันที่จะเสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายปัญญาชนสาธารณะ การประชุมเริ่มต้นด้วยการกล่าวอวยชัย

The Japan Foundation Asia Center in collaboration with the Center for Social Development Study, Faculty of Political Science, Chulalongkorn University and Regional Center for Social Science and Sustainable Development, Chiang Mai University organized the forth meeting of a group of intellectuals from Asian nations with diverse nationalities and disciplines to discuss the construction of the public sphere in Asia.

The conference is the fruit of the Japan-ASEAN Multinational Cultural Mission (MCM) initiated by the Japanese govern-

คณะกรรมการพหุภาคีด้านวัฒนธรรมญี่ปุ่น - เอเชีย (MCM) การประชุม เรื่อง "สาธารณชนในภาวะวิกฤต (Public (s) in Crisis)"

วันที่ 12 - 14 ตุลาคม พ.ศ. 2545 ณ จังหวัดเชียงใหม่และกรุงเทพฯ

นำในการดำเนินการมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2541 การประชุมครั้งแรกจัดขึ้นเมื่อพ.ศ. 2542 ที่กรุงโตเกียว ครั้งที่ 2 พ.ศ. 2543 ที่ประเทศสิงคโปร์ ภายใต้หัวข้อเรื่อง "We Asians: Between Past and Future" และครั้งที่ 3 พ.ศ. 2544 ที่เกาะเชจู ประเทศฟิลิปปินส์ ภายใต้หัวข้อเรื่อง "Imaging the Past, Remembering the Future: War, Violence and Memory in Asia"

การประชุมครั้งที่ 4 มีจุดประสงค์เพื่อเชิญปัญญาชน, นักคิด, นักวิชาการชั้นนำในสาขาต่างๆ จากทวีปเอเชียมาถกประเด็นที่เกี่ยวกับปัญหาที่ท้าทายต่อสวัสดิภาพของสาธารณชน ท่ามกลางวิกฤตการณ์ในปัจจุบัน เช่น โลกาภิวัตน์ทางการตลาด สื่อการศึกษา วัฒนธรรมและจริยธรรมของโลก เป็นต้น การประชุมในครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ การสัมมนา การอภิปรายและการดูงานในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ โดยจะเปิดโอกาสให้นักวิชาการและปัญญาชนหลากหลายสาขาจากประเทศต่างๆ รวมถึงจากจังหวัดเชียงใหม่ได้อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันในหัวข้อต่างๆ อาทิเช่น โลกาภิวัตน์และความเป็นสมัยนิยม ประชาสังคมกับการเคลื่อนไหวของแนวคิดชาตินิยมและชนกลุ่มน้อยต่างๆ อิสรภาพในการแสดงความคิดเห็น และบทบาทของปัญญาชนสาธารณะต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เป็นต้น ส่วนที่สองคือการประชุมแบบเปิดซึ่งจัดขึ้นที่กรุงเทพฯ ในวันสุดท้ายของการประชุม โดยเปิด

Japan-ASEAN Cultural Dialogue Forum: "Public (s) in Crisis" October 12-14, 2002 in Chiang Mai/Bangkok, Thailand

ความเป็นมาของโครงการพหุภาคีด้านวัฒนธรรมญี่ปุ่น-อาเซียนและผลงานการประชุมที่ผ่านมาในประเทศไทย สิงคโปร์ และฟิลิปปินส์ โดย Prof. FUJIWARA Kiichi จากมหาวิทยาลัยโตเกียว (ประเทศญี่ปุ่น)

ในช่วงเช้าของการประชุมวันแรก ผู้ประชุมร่วมกันอภิปรายและเสนอรายงานทางวิชาการภายใต้หัวข้อย่อย "Meaning, Culture and Religion" โดยมี Dr. Diana Wong จาก The National University of Malaysia เป็นประธานการประชุม ในรอบนี้มีรายงานทางวิชาการจำนวน 3 ฉบับถูกนำ

ment and mainly implemented by the Japan Foundation Asia Center since 1998. The first meeting was held in Tokyo (1999), then followed by the second meeting in Singapore (2000) under the theme "We Asians": Between Past and Future", and the third

one in Cebu, the Philippines (2001) under the theme "Imaging the Past, Remembering the Future: War, Violence and Memory in Asia."

The purpose of the forth conference was to bring together leading Asian public intellectuals to discuss the challenges under the theme "Public(s) in Crisis" including globalizing market, media, education, cultural and global ethnics. The project consisted of two parts: a 2-day closed session

ASIA CENTER

เสนอในประเด็นต่างๆอย่างหลากหลาย เริ่มต้นโดย Mr. Janadas Devan จาก The Straits Times (ประเทศสิงคโปร์) เสนอรายงานเรื่อง "Accommodation" ซึ่งให้มุมมองเกี่ยวกับอดีตความสัมพันธ์ระหว่างจีนกับยุโรปในช่วงทศวรรษที่ 17 ในการวิพากษ์ทางความคิดเรื่อง "The Rites Controversy" หลังจากนั้น Mr. Ignas Kleden แห่งศูนย์ศึกษาอินโดนีเซียตะวันออกได้กล่าวเสนอในหัวข้อ "ภาพลวงตาทางการเมืองผ่านแง่มุมทางศาสนาใน

in Chiang Mai and a 1-day public symposium in Bangkok. In Chiang Mai all the participants had intensive discussions on a variety of issues such as globalization/modernization, ethnic and nationalist movements, civil society, freedom of speech, role of intellectuals, and so forth. In Bangkok two Asian fellows read their papers for the introduction of the dis-

"Meaning, Culture and Religion" chaired by Dr. Diana Wong of the National University of Malaysia. Three papers were presented in this session. First, Dr. Janadas Devan of the Straits Times (Singapore) read the paper entitled "Accommodation" in which he discussed the issue of cultural sensitivity by focusing on the relationship between China and Europe in the 17th century through the debate called the "Rites Controversy." Second, Dr. Ignas Kleden of the Center for East Indonesian Affairs (Indonesia) read the paper entitled "Political Virtualization of Religion in Indonesia". In his paper, he made a distinction of the double functions of religion as an individual way towards personal perfection and as a social force impinging upon various dimensions of society. Finally, Dr. Heddy Shri Ahimsa-Putra of University of Gadjah Mada (Indonesia) read the paper entitled "Mass Media Reformation and the Idea of Public". In his paper, he attempted to show how the Indonesian mass media including television and newspapers spread the notion of "reformation (reformasi)" from the elite to the general citizen during the economic crisis, and how it finally changed the citizen's conception of the "public" in some fields of life in Indonesia. These three papers covered conceptual as well as factual aspects concerning "the public(s)" and thus made a good orientation for the following discussions.

In the afternoon session (Session II) of the first day another three papers were read under the sub-theme of "Public in Transformation: Technology, Media and Education.". This session was chaired by Dr. Chantana Banpasirichote of Chulalongkorn University (Thailand). First, Ms. Karina A. Bolasco, Executive Director of Anvil Publishing, Inc. (the Philippines), made a presentation on "Philippine Books and the Shaping of the Publics." In her paper, she tried to consider the shaping of potential publics through popular writing and comic strip that affected the way of

อินโดนีเซีย (Political Virtualization of Religion in Indonesia)" ซึ่งเขาได้กล่าวชี้แจงถึงบทบาทของศาสนา 2 แนวทาง กล่าวคือ บทบาทหนึ่งในมุมมองที่เป็นแหล่งยึดเหนี่ยวจิตใจของแต่ละคน ในขณะที่เดียวกันอีกบทบาทหนึ่งก็เป็นพลังขับเคลื่อนในหลายมิติของสังคมด้วย ในช่วงท้าย Mr. Heddy Shri Ahimsa- Putra จาก The University of Gadjah Mada (ประเทศอินโดนีเซีย) เสนออีกแง่มุมหนึ่งทางสังคมที่เกี่ยวกับการปฏิรูปสื่อมวลชนและผลกระทบต่อความคิดของสาธารณชน "Mass Media Reformation and the Idea of Public" โดยพยายามชี้ให้เห็นว่าสื่อมวลชนของอินโดนีเซีย เช่น โทรทัศน์และหนังสือพิมพ์ มีการจุดประเด็นเรื่อง "การปฏิรูป (reformasi)" จากชนชั้นผู้นำไปสู่สาธารณชนในช่วงวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจได้อย่างไร รวมทั้งก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการรับรู้ของสาธารณชนในท้ายที่สุดได้อย่างไร สังเกตได้ว่าการเสนอรายงานทางวิชาการทั้ง 3 ฉบับนั้นมีเนื้อหาที่ครอบคลุมทั้งในแง่ความคิดและข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับ "มวลชนหรือสาธารณะ" อย่างครบถ้วนซึ่งถือเป็นการเริ่มต้นที่ดีของการอภิปรายในช่วงถัดมา ช่วงที่สองของการประชุมเริ่มขึ้นในตอนบ่ายพร้อมกับเสนอรายงานทางวิชาการอีก 3 ฉบับ ภาย-

cussion on the ideas of "public(s) in crisis" with local scholars and intellectuals.

Chiang Mai Sessions: 12-14 October 2002

Having traveled for long hours from their home countries, all 20 Asian public intellectuals that included the Core Group Members from MCM and the representatives of Japan Foundation Asia Center, gathered again at Chiang Mai province, a northern part of Thailand, to exchange opinions and strengthen intellectual networks. In the beginning, on behalf of the Core Group Members Prof. FUJIWARA Kiichi of the University of Tokyo (Japan) gave an overview of the objectives and the past achievements of a series of meetings in Japan, Singapore and the Philippines.

On the morning of the first day, the participants had paper presentations and discussions under the sub-theme

ได้หัวข้อย่อย "Public in Transformation: Technology, Media and Education:" โดยมี ดร. ฉันทนา บรรพศิริโชติ เป็นประธานการอภิปราย Ms.Karina A. Bolasco ผู้อำนวยการสำนักพิมพ์ Anvil Publishing of the Philippines ขึ้นกล่าว เสนอรายงานเป็นคนแรกในหัวข้อ "Philippines Books and the Shaping of the Publics" โดยวิเคราะห์ให้เห็นถึงงานเขียนและการ์ตูนชื่อดังที่ทรงอิทธิพลต่อค่านิยมและความคิดของชาวฟิลิปปินส์จนนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางสังคมโดยรวม ต่อมา

ช่วงเช้าของการประชุมในวันที่ 2 (ช่วงที่3) อยู่ภายใต้หัวข้อย่อย "The Making of Translocal Public Market : Market, Capital and the State" โดยมี Prof. YOSHIMA Shun'ya จากมหาวิทยาลัยโตเกียว (ประเทศญี่ปุ่น) เป็นประธานการประชุม ในรอบนี้มีการเสนอเอกสารทางวิชาการ 2 ฉบับ โดย Prof. Hy Van Loung จาก the University of Toronto (ประเทศแคนาดา) ขึ้นกล่าวอภิปรายเป็นคนแรกในหัวข้อ " The State and the Public Sphere in Vietnam" ซึ่งวิเคราะห์

thinking and valuing of certain groups of readers in the Philippines. Then Mr. Hean Sokhom of the Center of Advanced Study (Cambodia) read his paper entitled "Education in Cambodia: Highland Minorities in the Present Context of Development", which gave an historical overview of the education of indigenous people in Cambodia and called for their integration into the mainstream of society through educational measures responding to the age of modern technology. And Assoc. Prof. Surichai Wun'gaeo of Chulalongkorn University (Thailand) made a presentation on "The University and Public Interest: Divergence or Convergence". He discussed the autonomy of Thai universities' separation from the bureaucracy in the future, and suggested that the stakeholders of universities in the future be not so much professors and other insiders but the members of civil society (i.e. the public).

On the second day the morning session (Session III) was organized under the sub-theme "The Making of Translocal Publics: Market, Capital and the State" and was chaired by Prof. YOSHIMI Shun'ya of the University of Tokyo (Japan). Two papers were read in this session. The first presenter was Prof. Hy Van Luong of University of Toronto (Canada) from Vietnam. In his paper entitled "The State and the Public Sphere in Vietnam" Prof. Luong examined the historical transformation of the public sphere in Vietnam through the analysis of cartoons in print media and of local public rituals. Then Dr. Kwok Kian-Woon, Singaporean sociologist and artistic planner, read his paper entitled "Kuo Pao Kun and the Public Sphere in Singapore and the Asian Region". The late Kuo Pao Kun was a dramatist and was one of the most influential public intellectuals of Singapore. Dr. Kwok discussed the contribution of Kuo Pao Kun in the shaping of the public sphere in Singapore and transnational public sphere in the Asian region through his artistic activities. (Kuo Pao

Mr. Hean Sokhom จาก Center of Advance Study (ประเทศกัมพูชา) เสนอรายงานฉบับที่สองในหัวข้อ "Education in Cambodia: Highland Minorities in the Present Context of Development" โดยอธิบายถึงภาพรวมทางประวัติศาสตร์การศึกษาของชนกลุ่มน้อยในประเทศกัมพูชาและการเรียกร้องให้พวกเขาปรับตัวเข้ากับประชากรส่วนใหญ่โดยผ่านมาตรการทางการศึกษาในยุคปัจจุบัน รายงานชุดที่ 3 อยู่ในหัวข้อ "The University and Public Interest: Divergence or Convergence" นำเสนอโดย ดร.สุริชัย หวันแก้ว จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อภิปรายเกี่ยวกับการเป็นเอกเทศของมหาวิทยาลัยในประเทศไทยจากระบบราชการ โดยได้เสนอว่าแนวโน้มในอนาคตของหุ้นส่วนทางการศึกษาในมหาวิทยาลัยที่เป็นศาสตราจารย์และบุคคลากรภายในองค์กรนั้นจะมีจำนวนน้อยกว่าบุคคลภายนอกที่เป็นสาธารณชน

การเปลี่ยนแปลงทางประวัติศาสตร์การสร้างพื้นที่ แสดงความคิดเห็นของมวลชนในประเทศเวียดนาม โดยผ่านกรณีศึกษาและการวิเคราะห์การ์ตูนในสื่อสิ่งพิมพ์และประเพณีท้องถิ่นต่างๆ ถัดมา Mr. Kwok Kianwoon นักสังคมวิทยาและนักวางแผนงาน ศิลปะชาวสิงคโปร์ได้เสนอรายงานในหัวข้อ "Kuo Pao Kun and the public Sphere in Singapore and the Asian Region" Mr. Kuo Pao Kun เป็นนักเขียนบทละครและปัญญาชนที่เป็นที่รู้จักที่มีบทบาทสูงคนหนึ่งของประเทศสิงคโปร์ Dr. Kwok ได้แสดงความคิดเห็นต่องานเขียนของ Kao Pao Kun ที่มีผลต่อการกำหนดพื้นที่แสดงความคิดเห็นสาธารณะในประเทศ สิงคโปร์และในหมู่ภูมิภาคเอเชียโดยผ่านกิจกรรมทางศิลปะของเขา (Kao Pao Kun เป็นอดีตผู้เข้าร่วมโครงการ Asia Leadership Fellow ในปี 1997 ด้วย)

สำหรับการประชุมในช่วงบ่าย (รอบที่ 4) มีการปรึกษาหารือกันหัวข้อ "The Ethnic and

ASIA CENTER

Global Public Justice" โดยมี ดร. ปราณี ทิพรัตน์ จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ประเทศไทย) เป็นประธานการประชุม ในรอบนี้มีการเสนอเอกสารทางวิชาการอีก 2 ฉบับ เริ่มจาก Prof. NAOKE Sakai จาก Cornell University (USA.) ในหัวข้อ "Fear of Being Excluded and the Logic of Self - Esteem" ซึ่งเขาได้คัดสรรผลงานทางวรรณกรรมของชาวเกาหลีที่เขียนเป็นภาษาญี่ปุ่นในช่วงที่ประเทศบ้านเกิดของตนตกเป็นเมืองขึ้นและของนักเขียนเลือดผสมระหว่างญี่ปุ่น-อเมริกันที่เขียนเป็นภาษาอังกฤษเกี่ยวกับประสบการณ์ของผู้คนที่มีลักษณะภูมิหลังทางเชื้อชาติที่เหมือนกันในสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 แล้ววิเคราะห์ถึงโครงสร้างลักษณะตัวตนอันซับซ้อนของ นักเขียนแต่ละคน ซึ่งมีความรู้สึกแปลกแยกจากกลุ่มและคลุมเครือกับตัวตนของตนเอง ในช่วงสุดท้าย Mrs. Kamala Bhaie เสนอ เอกสารในหัวข้อ "Towards a New Identity -Word Citizenship." ในนามของสามีของเธอ Dr. Prabhakaran S. Nair จาก JUST World Movement (NGO) (ประเทศมาเลเซีย) โดยได้วิเคราะห์ถึงสิ่งที่ก่อให้เกิดพื้นที่สาธารณะและสิ่งที่กำหนดลักษณะตัวตนของมวลชนในบริบทของระเบียบทางสังคมที่กำลังเปลี่ยนแปลงไป ซึ่งในตอนท้ายของการอภิปราย เธอยังเสริมว่าการจัดตั้งสหพันธรัฐแห่งชาติควรมุ่งเน้นไปที่การสร้างโลกที่มีความถูกต้องยุติธรรมและสนับสนุนลักษณะตัวตนใหม่ให้กับมนุษย์ ซึ่งก็คือในฐานะที่เป็นประชากรโลกนั่นเอง

หลังจากการประชุมยุติลง Prof. FUJIWARA Kiichi และ Dr. Diana Wong กล่าวสรุปเนื้อหาการประชุม โดยย่อถึงการถกเถียงกันอย่างรุนแรงในเรื่องของพื้นที่แสดงความคิดของมวลชนและสังคมโดยรวมที่มีสภาพเสื่อมลง รวมไปถึงประสิทธิภาพของปัญญาชนที่ยังไม่เพียงพอที่จะต้านทานแนวความคิดแบบอนุรักษนิยมได้ อย่างไรก็ตามเขายังแสดงให้เห็นว่าหัวข้อในการประชุมครั้งนี้สามารถหาข้อต่อไปได้เรื่อยๆ อย่างไม่รู้จัก ส่วนในการพยายามสร้างพื้นที่แสดงความคิดเห็นทางสาธารณะนั้นจำเป็นต้องพิจารณาถึงนิยามของมวลชน 3 ประเด็น อันได้แก่ 1) ชุมชน (หรือกลุ่มชนที่ไม่ได้สังกัดรัฐ) 2) แนวความคิดอิสระที่มุ่งไปสู่ความเป็นสากล (ไม่รวมถึงศาสนา) 3) แนวความคิดที่แตกออกเป็น 2 ช่วงระหว่างรัฐและสังคม ในช่วงสุดท้ายเขาเสนอว่าความพยายามในลักษณะที่เป็นหมู่คณะหรือสถาบันนั้นมีความจำเป็นต่อการสร้างพลังต่อรองทางการเมืองเพื่อใช้ถ่วงดุลประเทศมหาอำนาจอย่างสหรัฐอเมริกา Dr.Wong ได้กล่าวถึงปัญหาของรัฐบาล และความ

Kun was an ex-Asia Leadership Fellow in 1997.)

The afternoon session (Session IV) of the second day had the sub-theme of "Ethics and Global Public Justice", in which two paper presentations were made. It was chaired by Dr. Pranee Thiparat of Chulalongkorn University (Thailand). First, Prof. SAKAI Naoki of Cornell University (USA) from Japan read his paper entitled "Fear of Being Excluded and the Logic of Self-Esteem." He selected two literary texts written by the Koreans in Japanese language during the colonization of their

world federation of nations should lead to the creation of a more just world and serve to forge a new identity for the human being - as a citizen of the world.

At the end of this two-day conference Prof. FUJIWARA Kiichi and Dr. Diana Wong made a concluding remark respectively. Prof. FUJIWARA referred to the alleged argument on the decline of public sphere and civil society, as well as the incompetence of the intellectuals against the conservative trends. However, he also pointed out never-ending discussions and efforts for the construction of the public sphere. In

considering the public(s) he mentioned three issues: (1) community (or collectivity) not based on the nation; (2) secular (non-religious) idea toward universality; and (3) dichotomy between state and society. Finally, he suggested that more collective and institutionalized efforts be needed

home country by the former Japanese Empire, and another fictional text written by a Japanese American in English on the experience of the people with the same ethnic background during World War II. Through the micro reading of the texts he analysed the complex structure of the identity of each author who was alienated and marginalized in a double (or triple) sense. Finally, Mrs. Kamala Bhaie read a paper entitled "Towards a New Identity - World Citizenship" on behalf of her husband, Dr. Prabhakaran S. Nair of JUST World Movement (NGO) from Malaysia. The paper tried to analyze what constitutes the public and what determines an identity of the public within the context of an evolving social order. At the end of the presentation it was suggested that the establishment of a

for the making of global political power counterbalancing the sole super power, the United States. Dr. Wong talked about the problems of nation-state and the possibility of public policy under the current situation of the world. Regarding the "crisis" she mentioned the necessity to consider how to liberate ourselves from this psyche.

**Chiang Mai Open Forum:
"Conflict in Water Management:
The Public in Crisis", 14 October 2002**

On the third day the conference secretariat organized an excursion and a forum on the issue of "Conflict in Water Management" in collaboration with the Institute for Community, which has suc-

เป็นไปได้ของนโยบายสาธารณะภายใต้ สถานการณ์ ในโลกปัจจุบัน ทั้งนี้ในแง่ความหมายของคำว่า "วิกฤต" นั้น เธอได้เอ่ยถึงความจำเป็นในการพิจารณาถึงวิธีการปลดปล่อยตนเองออกจากความกังวลถึงปัญหาต่างๆ เหล่านี้

**การประชุม Chiang mai Open Forum:
"Conflict in Water Management:
The Public in Crisis" 14 ตุลาคม 2002**

ในวันที่สามของการประชุม กองเลขานุการได้ จัดให้มีการเยี่ยมชมโครงการและประชุมนอกสถานที่ ในหัวข้อ "Conflict in Water Management" ร่วมกับสถาบัน the Institute for Community ซึ่งประสบความสำเร็จในการจัดทำโครงการเพื่อแก้ปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในลุ่มแม่น้ำตาซังใน จังหวัดเชียงใหม่

**Bangkok Open Forum
"The Tyranny of the Global:
Emerging Priorities from the Asian Public"
15 ตุลาคม 2002**

หลังจากการประชุมสองวันครึ่งที่เชียงใหม่สิ้นสุดลง ปัญญาชนชาวเอเชีย ทุกคนเดินทาง กลับกรุงเทพฯ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันใน ประเด็นการสร้างพื้นที่แสดงความคิดเห็นของ สาธารณะสำหรับกลุ่มประเทศในทวีปเอเชีย โดยมี

นักคิด นักวิชาการ และปัญญาชนชาวไทยจำนวน 12 คนเข้าร่วมด้วย ในนามของผู้เข้าร่วมประชุม Mr. Ignas Kledne กล่าวอภิปรายโดย มุ่งเน้นไปที่ ประเด็นของ "Tyranny of the Global" อันอาจนำไปสู่การปะทะกันของโครงสร้างของโลกปัจจุบัน กล่าวคือ โครงสร้างของความเป็นโลกาภิวัตน์และ โครงสร้างความเป็นรัฐและภูมิภาค

จากนั้นที่ประชุมได้เปิดให้มีการแลกเปลี่ยน ความคิดเห็น คุณอนุช นาคบุตร ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนสังคม (ประเทศไทย) แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับอิทธิพลของระบบโลกาภิวัตน์ต่อวิถีชีวิต ของเด็กวัยรุ่นในประเทศ ทั้งยังแสดงความห่วงใยต่อการที่เด็กวัยรุ่นได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมตะวันตก นักวิชาการ 2 คน พร้อมกับนักข่าวอีก 1 คนได้ย้าถึง บทบาทของสื่อและการเคลื่อนไหวทางสังคมภายใน ที่ต่อสู้เพื่อสภาพชีวิตที่ดีขึ้นในประเทศไทยด้วยการ ประชุมจบลงด้วยความสำเร็จหลังจากที่ได้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันอย่างมากมาย

cessfully been conducting a project for conflict solving in Mae Ta Chang watershed in Chiang Mai.

**Bangkok Open Forum:
"The Tyranny of the Global:
Emerging Priorities from the Asian Public",
15 October 2002.**

After a two-and-a-half-day meeting in Chiang Mai, all the participants moved to Bangkok for the open forum at Chulalongkorn University, where 21 local public intellectuals joined. On behalf of the participants Mr. Ignas Kledne made a presentation focusing on the trend of the "tyranny of the global" that might lead to a clash of two paradigms, namely that of globalization and that of national and regional belongingness in Asia.

As the discussion was opened to the floor, Mr. Anek Nakabutara, Executive Director of Social Fund Office (Thailand) made his comments on the globalizing process that would affect the ways of life in the country. In particular, he expressed his concerns about the youth being influenced by western cultures. Two local scholars and one journalist emphasized the role of the media and the internal social movement struggling for the betterment of their lives in Thailand during the discussion. Having a lot of productive interactions among all the participants the open forum was quite successful.

โครงการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมเป็นกิจกรรมเสริมที่นิยมจัดขึ้นในหลายๆ โรงเรียนทั่วประเทศไทย ด้วยความมุ่งมั่นที่จะเปิดโลกทัศน์ของเด็กๆ ออกสู่โลกกว้าง อันเป็นเสมือนแหล่งความรู้และประสบการณ์ที่ตำราในโรงเรียนคงสอนพวกเขาได้ไม่ทั้งหมด

โครงการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม การศึกษา และกีฬา ระหว่างไทยและญี่ปุ่น

โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นอีกโรงเรียนหนึ่งที่ประสบความสำเร็จอย่างงดงามในการดำเนินโครงการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมระหว่างไทยและญี่ปุ่นยาวนานกว่า 16 ปี กว่าที่จะมาเป็นโครงการที่ได้รับการยอมรับอย่างเต็มที่เห็นในวันนี้ ต้องผ่านร้อนผ่านหนาวอะไรมาบ้างนั้น รศ. เกื้อกุล ทาสิต อาจารย์ใหญ่โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์จะเป็นผู้พาเราไปสัมผัสกับความภูมิใจที่นำประทับใจนี้ด้วยกัน

JF: โครงการนี้มีความเป็นมาอย่างไร

รศ. เกื้อกุล: โครงการของเราเริ่มจากการริเริ่มโครงการใหม่ของกระทรวงเกษตร ป่าไม้และการประมงแห่งประเทศไทยหรือ (MAFF) ที่ต้องการจะส่งเด็กชาวญี่ปุ่นออกไปยังประเทศอื่นๆ เพื่อศึกษา

อดีตอาจารย์ใหญ่ประจำโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้รับข้อเสนอจาก MAFF ผ่าน JICA ซึ่งเป็นหน่วยงานในสังกัดของ MAFF ให้จัดโครงการแลกเปลี่ยนนักเรียนร่วมกับโรงเรียนอุบุนยามะ

Exchange Program of Culture, Education and Sports -Thai & Japan

โดยเริ่มจากการแลกเปลี่ยนครูและนักเรียนระดับมัธยมต้นก่อน ซึ่งทางโรงเรียนก็ได้ตอบตกลง

JF: ก่อนที่จะได้มาร่วมทำโครงการกับโรงเรียนในประเทศญี่ปุ่น โรงเรียนเคยทำโครงการในแนวนี้กับประเทศอื่นๆ หรือไม่

รศ. เกื้อกุล: มีค่ะ อย่างเช่นโครงการ AFS เป็นต้น แต่ว่าจะมีความแตกต่างในเรื่องของรายละเอียดของโครงการอยู่มาก เมื่อเทียบกับโครงการที่ทำร่วมกับโรงเรียนในประเทศญี่ปุ่น คือโครงการส่วนมากที่เราเคยทำไม่ได้เรียกร้องให้เราส่งนักเรียนของเรากลับไปเป็นนักเรียนแลกเปลี่ยนยังประเทศนั้นๆ อีก

JF: ทางโรงเรียนทำอย่างไรจึงได้โรงเรียนในประเทศญี่ปุ่นถึง 4 โรงเรียนเข้าร่วมโครงการในระยะยาวได้

รศ. เกื้อกุล: ความก้าวหน้าของโครงการนั้นสืบเนื่องมาจากการประกวดทุกลอนไฮกุ ซึ่งเป็นการประกวดทุกลอนแบบญี่ปุ่นจัดขึ้นโดยสายการบินเจแปน แอร์ไลน์ส นักเรียนของเรามีโอกาสได้เข้าร่วมในการประกวดครั้งนี้ด้วย ต่อมางานของพวกเขาก็ได้ถูกนำออกแสดงในประเทศญี่ปุ่น หลังจากที่โรงเรียนอาซายี ในเมืองฟูกูอิ ได้รู้จักโรงเรียนของเราผ่านผลงานของเด็กๆ ที่เข้าร่วมการประกวดแล้ว เขาก็ยื่นข้อเสนอขอเข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยนนักเรียนในระดับประถมศึกษามาทางเรา 5 ปีต่อมาเมื่อพระเจ้าหลานเธอพระองค์เจ้าพัชรกิติยาภาทรงได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวดกลอนไฮกุ โรงเรียนในประเทศญี่ปุ่นก็เริ่มที่จะรู้จักเรามากขึ้น โรงเรียนเซโตะจึงยื่นข้อเสนอที่จะเข้าร่วมโครงการตามมามากอีกโรงเรียนหนึ่ง ซึ่งสรุปแล้วตอนนี้เราจึงมีโรงเรียนในประเทศญี่ปุ่นที่ร่วมโครงการกับเราทั้งหมด 4

Cross-cultural exchange program is an extra activity commonly organized in schools throughout Thailand with an aim to lead the young to a wider world, the biggest source of knowledge and experience where neither school nor book can be compared with.

With a long history of over 16 years the Exchange Program of Culture, Education and Sports-Thai and Japan of Kasetsart University Laboratory School is recognized, as one of the most flourishing cross-cultural

programs in Thailand. Through the interview of **Asst. Prof. Kuakul Tasit, the principle of Kasetsart University Laboratory School**, you will find out how this program reaches its today's success.

JF: How was the program first established?

- Our program started from the initiative project of the Ministry of Agriculture, Forestry and Fisheries of Japan (MAFF) to send Japanese children abroad to experience different cultures after having recognized their lively expression of enthusiasm during the visit of foreigners in Umuyama village, Kumamoto city. After receiving the proposal of MAFF through Chaikra Association, an entity of MAFF in Thailand, Asst. Prof. Chongrak Krainam, the former Principal of Kasetsart University Laboratory School, eventually agreed to first execute the exchange program collaboratively with Umuyama School in 1981 by starting from the exchange of students at a secondary level and teachers.

JF: Before collaborating with Japanese schools, had the school conducted any exchange program with other countries before?

- Yes, namely, AFS program, but the overall descriptions of the programs are quite distinct from that cooperated with the Japanese. Most of the programs we have

รศ. เกื้อกุล ทาสิต อาจารย์ใหญ่โรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Asst. Prof. Kuakul Tasit, the principal of Kasetsart University Laboratory school

และสัมผัสวัฒนธรรมที่หลากหลาย หลังจากได้เห็นถึงความกระตือรือร้นอันแรงกล้าของเด็กๆ ระหว่างการเยี่ยมชมของชาวต่างชาติในหมู่บ้านอุบุนยามะ เมืองคุมาโมโตะ ต่อมาในปี 1981 รศ.ดร. จงรักษ์ ไกรนาม

joined do not require us to send our students to their countries in return.

JF. How has the program developed to have 4 Japanese schools in a long-term contract?

- The progress was owing to the Haiku Contest, Japanese poetry competition organized by Japan Airlines, where our students

ซึ่งจุดมุ่งหมายหลักของกิจกรรมเหล่านี้ก็คือ การปลูกฝังจิตสำนึกแห่งมิตรภาพระหว่างนักเรียนญี่ปุ่นและนักเรียนไทย ในขณะเดียวกัน เราก็พยายามให้เด็กซึมซับวัฒนธรรมไทยไว้อย่างเป็นธรรมชาติที่สุดด้วย

had an opportunity to join in and their works were later presented in Japan. After viewing our students' works, Asahi School in Fugui, Japan proposed to jointly hold the exchange program for students at primary level with our school. Five years later when H.R.H Patchara Kittiyapa graciously won the Haiku Contest, Japanese schools started to recognize Thailand. Setoda School then offered to join the program with us. Apart from those two schools, which focus mostly on cultural exchange, we also run a sports exchange program, Rugby Competition, with Mini Rugby Union of Igoma Junior School. Consequently, at the moment we have 4 schools cooperating with us; Azahi Mishi and Setoda for Primary students, Umuyama for Secondary students, and Ishinoseki for high school students.

JF: What kinds of activities does the school arrange for the exchange students during

their stay here?

- We mainly focus on educational and cultural exchange. The prepared activities include class attending, field trips, Thai language course, and Thai musical instrument course. Besides the main course, there are still many entertaining activities provided by the teachers in charge. Most of the activi-

Most of the activities planned for these children aim to encourage a sense of friendship between Thai students and Japanese students and to simultaneously cultivate Thai culture in the most natural way

ties planned for these children aim to encourage a sense of friendship between Thai students and Japanese students and to simultaneously cultivate Thai culture in the most natural way.

JF. How is the feedback of the program so far?

- The most obvious picture is the growing interest of the students in our school towards the exchange program. The increasing number of applicants prompted us to improve our selection process to become more systematic. Besides, the number of the parents applying to be hosts of the exchange students from Japan has been rising rapidly.

โรงเรียน คือ โรงเรียนอาซาฮี นิชิ และโรงเรียนเซโตะ สำหรับนักเรียนระดับประถมศึกษา โรงเรียนอนุบาล สำหรับนักเรียนระดับมัธยมต้น และโรงเรียนอิชิโนเซกิ สำหรับนักเรียนระดับมัธยมปลาย นอกจากการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมทางการศึกษาแล้ว เรายังได้มีการแลกเปลี่ยนทางการกีฬาอีกด้วย คือการแข่งขันมินิรักบี้กับ Ikoma Junior Rugby Club กับเมืองอิโคมะ มาเป็นเวลานานถึง 15 ปีแล้ว เช่นกัน

JF: กิจกรรมประเภทใดบ้างที่ทางโรงเรียนได้จัดเตรียมไว้สำหรับนักเรียนแลกเปลี่ยนในระหว่างที่พักอยู่ที่นี้

รศ.เกื้อกุล: ส่วนใหญ่แล้วเราจะมุ่งเน้นไปที่การแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมและการศึกษา กิจกรรมที่เราจัดเตรียมไว้จึงประกอบไปด้วย การเรียนในชั้นเรียน

การทำศึษานอกสถานที่ วิชาภาษาไทย และดนตรีไทย นอกจากกิจกรรมหลักๆ เหล่านี้แล้ว เรายังมีกิจกรรมเพื่อความบันเทิงอื่นๆ ที่จัดเตรียมโดยอาจารย์ที่ได้รับมอบหมายอีกหลายกิจกรรม ซึ่งจุดมุ่งหมายหลักของกิจกรรมเหล่านี้ก็คือ การปลูกฝังจิตสำนึกแห่งมิตรภาพระหว่างนักเรียนญี่ปุ่นและนักเรียนไทย ในขณะเดียวกัน เราก็พยายามให้เด็กซึมซับวัฒนธรรมไทยไว้อย่างเป็นธรรมชาติที่สุดด้วย

JF: ผลตอบรับที่ได้จากโครงการนี้เป็นอย่างไรบ้าง

รศ.เกื้อกุล: ภาพที่เราเห็นได้ชัดมากที่สุดคือเด็กนักเรียนของโรงเรียนเรามีความสนใจที่จะเข้าร่วมโครงการนี้มากขึ้นเป็นอย่างมาก จำนวนผู้สมัครที่เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วกระตุ้นให้เราต้องเร่งปรับปรุงระบบการคัดเลือกนักเรียนเข้าโครงการอย่างเป็นระบบมากขึ้น นอกจากนั้นจำนวนผู้ปกครองที่สมัคร

Inside Story

โครงการแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรม
การศึกษา และกีฬา
ระหว่างไทยและญี่ปุ่น

ประสบการณ์ใหม่ๆ มิตรภาพที่แนบแน่น และโลกทัศน์ที่กว้างขึ้น คือ สิ่งดีๆ ที่เกิดจากการเข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม การศึกษาและกีฬา ระหว่างไทยและญี่ปุ่นของโรงเรียนสาริตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ที่พวกเขาเหล่านี้พร้อมใจกันมาเล่าให้เราฟัง

Inside Story The Thai-Japanese

Exchange Program of
Culture, Education and Sports

Great experience, beautiful friendship and broader worldview are parts of precious memory that those who have joined the exchange program between Thai and Japanese students of Kasetsart University Laboratory School want to share with you.

น้องจุฑาพร โฆกชะสมิต (น้องเอมมี)
และน้องคุณัช สถาพลเดชา (น้องบิวท์)

Juthaporn Mokkalasmit (Emmy)
and Kunach Satapondacha (Built)

Emmy and Built,
Mattayom-2 and Mat-
tayom-3 students of

น้องเอมมี นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และน้องบิวท์ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนสาริตเกษตรฯ เป็นสองนักเรียนที่มีโอกาสได้เข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมที่ญี่ปุ่นมาหมาดๆ เมื่อเดือนตุลาคมที่ผ่านมา ได้เล่าถึงความประทับใจของตนจากประสบการณ์ครั้งนี้ในมุมมองที่ต่างกันไป

"เอมมีชอบครอบครัวที่นั่นมาก เขาใจดี เวลาว่างเขาจะพาไปดูไร่ หรือนั่งพับกระดาษเล่นกัน ส่วนที่โรงเรียนจะสะอาดมาก นักเรียนทุกคนเคารพกฎอย่างเคร่งครัด เอมมีชอบเรียนยูโดมาก เพราะมีการเปลี่ยนเครื่องแต่งกายแล้วถึงเล่น สนุกดี แต่สิ่งที่ชอบมากที่สุดคือ ธรรมชาติชนบท เพราะว่าสดชื่นไม่มีมลพิษเหมือนกรุงเทพฯ" น้องเอมมี กล่าวพร้อมรอยยิ้ม

ส่วนน้องบิวท์ แบ่งปันให้เราฟังว่าความเป็นมิตรของเพื่อนๆ ชาวญี่ปุ่นคือสิ่งที่ยังตราตรึงอยู่ในความทรงจำของเขาจนถึงทุกวันนี้

"ครอบครัวที่ผมไปพักมีกันอยู่ถึง 7 คน รวมผมด้วยก็เป็น 8 พวกๆ จะชอบเข้ามาเล่นกับผมในห้อง เช่น เล่นเกมส์ เล่นลูกข่าง หรือบางทีก็นั่งคุยกัน ส่วนที่โรงเรียน ผมได้เรียน เคนโด จัดดอกไม้ ชงชา ผมชอบวิชาสังคม"

Emmy

มากที่สุดเพราะได้รู้เรื่องราวของประเทศญี่ปุ่นเยอะมาก เพื่อนๆ ที่นี่เป็นมิตรมาก คือเขาจะคุ้นเคยกับนักเรียนไทยอยู่แล้ว เพราะมาทุกปี พวกเขาจึงสนิทสนมกับผมเร็วมาก ซึ่งก็เป็นจุดที่ผมประทับใจที่สุด"

แม้ว่าระยะเวลาของโครงการจะสั้นนัก เพียงแค่สามสัปดาห์เท่านั้น แต่ประสบการณ์ที่ผู้เข้าร่วมได้รับกลับไม่สามารถบรรยายออกมาเป็นคำพูดได้หมด สิ่งที่ยกถึงความประทับใจของพวกเขาได้ดีที่สุด ดูเหมือนจะเป็นรอยยิ้ม ที่ปรากฏบนใบหน้าของพวกเขาทุกครั้งที่นึกถึงการเดินทางครั้งนี้

Built

Kasetsart University Laboratory School who joined the program as exchange students in Japan in October last year, reminisced about their wonderful experience with a different perspective.

"I enjoyed spending time with my host family in Japan very much, they were very kind to me. In my free time they often took me out to their farm or played origami,

Japanese paper folding, together with me. At school, the place was so clean and everybody strictly respected the rules. I liked learning Judo because we had to dress up before playing and it was really fun, but what I liked the best was the natural surrounding of Japan's rural area because it is so fresh, not polluted as in Bangkok." said Emmy with a joyful smile.

For built, he eagerly described how the friendship of his Japanese friends became his most precious memory.

"The family I stayed with had 7 members, so it became 8 when I came. The children liked to come to my room to play games, top or just talk to me. At school I learnt Kendo, flower arranging, tea ceremony, but the subject I liked the best was sociology because it gave me a lot more interesting knowledge about Japan. My friends over there were very friendly since they were quite used to being with Thai students who visited their school every year. They became close to me very fast, which was most impressive to me."

Though the period of 3-week stay in Japan is quite short, the experience they have gained from this trip is far beyond what words can express. But by just looking at their beautiful grins when they were talking about it, this trip can only be nothing but awesome!

อาจารย์ ศศิพันธ์ บุญประสิทธิ์

อาจารย์ศศิพันธ์ บุญประสิทธิ์ อาจารย์สอนวิชาสังคมศึกษาโรงเรียนสาธิตเกษตรฯ ที่เข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมนี้เป็นชุดแรก เล่าให้เราฟังถึงความรู้และประสบการณ์ที่คุ้มค่าจากโครงการนี้

"เนื่องจากดิฉันเป็นครูสอนวิชาสังคม ดิฉันจึงคาดหวังที่จะเรียนรู้วัฒนธรรม สังคม ศิลธรรม จริยธรรม และ ศาสนาเปรียบเทียบของญี่ปุ่น ซึ่งดิฉันก็สัมผัสได้ว่าทั้งครอบครัวที่ดิฉันไปพักอยู่ด้วยและโรงเรียนได้หยิบยื่นโอกาสในการเรียนรู้ให้กับดิฉันอย่างเต็มที่จริงๆ ไม่ว่าจะเป็นการพาดิฉันไปรู้จักกับผู้ใหญ่หลายท่านในเมือง หรือการพาไปชมวิถีชีวิตชนบทของชาวเมืองในแหล่งต่างๆ ประสบการณ์ที่ได้มาตรงนี้ดิฉันสามารถนำมาใช้ในการสอนนักเรียนได้ โดยตรงและเกิดประโยชน์อย่างมาก"

ถึงแม้ว่าเวลาได้ล่วงเลยมาถึง 14 ปีแล้วนับตั้งแต่ที่ได้เข้าร่วมโครงการครั้งแรกในปี 2531 ความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์และครอบครัวที่อาจารย์พักอยู่ด้วยในระหว่างที่เข้าร่วมโครงการยังคงแนบแน่นไม่เสื่อมคลาย

"สิ่งที่สำคัญที่สุดคือ เธออยากองที่วัดว่าครอบครัวทางโน้นจะดีไหม บ้านใหญ่ไหม แต่ให้เรามุ่งไปที่จุดประสงค์ของเรา นั่นคือการมาเรียนรู้วัฒนธรรม ดังนั้นเราต้องทำให้เหมือนกับสมาชิกคนหนึ่ง ต้องมีน้ำใจ คอยช่วยเหลือเขา แม้จะสื่อสารกันลำบากแต่การกระทำของเราจะทำให้เขารู้ว่าเราอยากจะช่วย"

Mrs. Sasinan Boonprasit

Mrs. Sasinan, a sociology teacher at Kasetsart University Laboratory School who accompanied the students to Japan as the pioneering group of this program, said with a grin about her precious experience in joining this program.

"Owning to my job as a sociology teacher, I first expected to learn more about Japanese culture, society, morals, and ethics. I found that the family I was staying with and the school were both very supportive in helping me reach my goal, such as introducing me to the persons involved with cultural section, taking me to various places to see Japanese's rural life style etc. What I have learnt from this program has been a great benefit to my teaching career."

Although it has been 14 years since joining the program in 1998, the relationship between Ajarn Sasinan and her Japanese host family still remains intimately close.

"The most important thing is not to focus on external comfort, neither the status of the family nor the size of the house you will be staying with, but to aim your goal at learning about Japanese culture. Therefore, we have to behave like one of the household members, expressing your hospitality by volunteering to help them in every way you can."

คุณประเวช รุ่งเรืองรัตนกุล และคุณกนกวรรณ ลิกขโกศล

คุณประเวช และคุณกนกวรรณ ได้เข้าร่วมโครงการในฐานะครอบครัวที่รับผิดชอบดูแลนักเรียนแลกเปลี่ยนจากญี่ปุ่น เมื่อเดือนสิงหาคม ปี 2544 ที่ผ่านมา คุณประเวชบรรยายความอบอุ่นและความสุขที่ตนและครอบครัวได้รับตลอดช่วงระยะเวลาที่มีสมาชิกใหม่จากญี่ปุ่นมาพักอยู่ด้วย

"เรารักเขาเหมือนสมาชิกครอบครัวคนหนึ่ง พาเขาไปด้วยทุกที่ที่มีการจัดกิจกรรมร่วมกัน ดูเขาจะมีความสุขมาก ลูกสาวผมเองก็มีความกระตือรือร้นมากขึ้นที่จะคอยช่วยดูแล หรือสอบถามความต้องการของเพื่อนใหม่ ถือเป็นประสบการณ์ที่ดีมาก"

คุณกนกวรรณ คุณแม่ที่เข้าร่วมโครงการนี้ตามความต้องการของลูกสาวเช่นกัน ได้แบ่งปันถึงความอดทนพยายามของตนและครอบครัวในการเอาชนะความแตกต่างทางด้านภาษาได้อย่างน่าชื่นชมว่า

"ด้วยความที่เป็นแม่ ก็มักจะเป็นห่วงและอยากรู้ถึงความรู้สึกของเขา ซึ่งเราก็ทำได้ลำบากเพราะไม่รู้ภาษาญี่ปุ่น และเขาเองก็พูดภาษาอังกฤษไม่ได้เลย เราจึงพยายามให้ลูกสาวเข้าไปพูดไปถาม โดยเด็กเขาจะมีคู่มือภาษาญี่ปุ่น-ไทยติดตัวมาด้วย เราจึงใช้คู่มือนี้เป็นเครื่องมือที่จะสื่อสารกับเขาให้ได้มากที่สุด เพราะเราเองก็อยากเห็นเขามีความสุขเมื่อมาอยู่กับเรา"

ซ้าย : คุณประเวช รุ่งเรืองรัตนกุล

ขวา : คุณกนกวรรณ ลิกขโกศล

Left : Khun Pravech Rungreungwattanukul

Right : Khun Kanokwan Sigkagoson

Khun Pravech Rungreungwattanukul and Khun Kanokwan Sigkagoson

Khun Pravech and Khun Kanokwan are the parents who joined the program as host families looking after the exchange students from Japan during last August 2002. Khun Pravech reminisced about the moments of happiness in his family during the stay of a new Japanese member.

"We treated her like a part of our family, letting her join in every activity our family did, which seemed to make her so happy. My daughters also became more enthusiastic in taking care of the newcomer. This was such a wonderful experience."

Khun Kanokwan, a mother who also joined this program following her daughter's desire, admirably shared her perseverance in overcoming language difficulties with her new Japanese member.

"Because of my sense of motherhood, I was often worried about her and keen to know her feelings. However, our communication was quite rough since I didn't know any Japanese and she couldn't speak any English, so I often asked my daughter to talk to her by using a Thai-Japanese communicational manual that she carried with her from Japan to ask what she wanted or felt. We just wanted to make her time here to be the most enjoyable"

JF. Besides language and experience, what are other significant advantages the students and the school benefit from this program?

- I think the most important thing is the sense of friendship and unity on both sides, Thailand and Japan. The people involved, not only the ones who participate in the program but also other children in the school, teachers and parents, learn to accept and appreciate different culture easier than before. Those children can be compared to cultural ambassadors who promote understanding and tighten relationship between the two countries. Another beneficial point is seen through a mature character of the children whose families become a host of the exchange students. Most children tend to be more responsible, sharing and caring. This really surprises many parents.

As a bridge offering the young an opportunity to experience a bigger world, the exchange program of Kasetsart University Laboratory School also cherish the role of cultural ambassador to these little lives whose futures are growing brightly with the seeds of hospitality and friendship implanted in them.

เป็นผู้ดูแลนักเรียนแลกเปลี่ยนที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็วเช่นกัน เราได้ฟังข่าวความสัมพันธ์ของนักเรียนไทยและนักเรียนญี่ปุ่นที่ยังต่อเนื่องยาวนานหลังจากที่เขาได้เข้าร่วมโครงการแล้ว

JF: นอกจากประโยชน์ทางด้านภาษาและประสบการณ์แล้ว ยังมีประโยชน์ในด้านใดอีกบ้างที่นักเรียนและทางโรงเรียน ได้รับจากโครงการนี้

รศ.เกื้อกุล: ดิฉันคิดว่าสิ่งที่สำคัญที่สุดก็คือ มิตรภาพและความเป็นเอกภาพของทั้งสองฝ่าย คือทั้งประเทศไทยและญี่ปุ่น ทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้องไม่ใช่เพียงแค่ผู้เข้าร่วมโครงการเท่านั้น แต่รวมถึงเด็กนักเรียนคนอื่นๆ ในโรงเรียน อาจารย์และ ผู้ปกครอง ต่างก็เรียนรู้ที่จะยอมรับและชื่นชมวัฒนธรรมที่แตกต่างออกไปได้อย่างง่ายดายมากขึ้น เด็กๆ เหล่านี้ก็เปรียบได้กับทูตวัฒนธรรมตัวน้อยๆ ที่ช่วยประสานความเข้าใจและเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองประเทศได้ ประโยชน์อีกประเด็นหนึ่งก็คือลักษณะนิสัยที่เป็นผู้ใหญ่ขึ้นของเด็กๆ ที่พ่อแม่ของเขาเริ่มเป็นผู้ปกครองดูแลนักเรียนแลกเปลี่ยนในโครงการ จะเห็นได้ชัดว่าเด็กๆ มีความรับผิดชอบมากขึ้น แบ่งปันและห่วงใยผู้อื่นมากขึ้น

นอกจากจะประสบความสำเร็จอย่างเหลือล้นในการทำหน้าที่เป็นสะพานพาเด็กๆ ออกไปสู่โลกอันกว้างใหญ่แล้ว โครงการแลกเปลี่ยนของโรงเรียนสาธิตแห่งมหาวิทยาลัยเกษตร ศาสตร์ยังปลูกฝังบทบาบทุวัฒนธรรมตัวน้อยๆ ให้แก่พวกเขาอีกด้วย สัมผัสได้เลยว่าเมล็ดพันธ์แห่งมิตรภาพและความเอื้ออาทรกำลังเติบโตขึ้นพร้อมๆ กับอนาคตที่สดใสของเด็กๆ เหล่านี้

Japan Cultural Center, Bangkok (The Japan Foundation) serves as a liaison office of the Japan Foundation, established by the Japanese government in 1972, to assist its full implementation of cultural exchanges between Thailand and Japan as well as to create networks with affiliated cultural organizations and individuals in Thailand.

ศูนย์วัฒนธรรมญี่ปุ่น กรุงเทพฯ (มูลนิธิญี่ปุ่น) เป็นสำนักงานสาขาของมูลนิธิญี่ปุ่นซึ่งได้รับการก่อตั้งโดยรัฐบาลญี่ปุ่นในปี พ.ศ. 2515 มีจุดประสงค์เพื่อดำเนินงานแลกเปลี่ยนทางวัฒนธรรมระหว่างประเทศญี่ปุ่นและประเทศไทยอย่างเต็มรูปแบบ พร้อมทั้งสร้างเครือข่ายความสัมพันธ์กับองค์กรและบุคคลต่างๆ ที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับศิลปวัฒนธรรม

Japan Letter is distributed free of charge to individuals and organizations interested in Japanese culture and international cultural exchange. Japan Letter can be also read on site at www.jfbkk.or.th

ญี่ปุ่นสาร เป็นเอกสารที่แจกจ่ายโดยไม่คิดมูลค่าให้แก่บุคคลหรือองค์กรที่มีความสนใจในวัฒนธรรมญี่ปุ่นและการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างประเทศ

ท่านสามารถเปิดดูญี่ปุ่นสารได้ที่เวบไซต์

www.jfbkk.or.th

Any suggestion and comments are welcome to:

ท่านสามารถส่งคำแนะนำและความคิดเห็นของท่านมาได้ที่:

The Editor of Japan Letter
Japan Cultural Center, Bangkok
(The Japan Foundation)

Serm Mit Tower 10F
159 Sukhumvit Soi 21 (Asoke),
Bangkok 10110

TEL: 0-2260-8560~4

FAX : 0-2260-8565 E-mail: info@jfbkk.or.th

Copyright 2002

Japan Cultural Center, Bangkok

(The Japan Foundation)

All right reserved. No reproduction or republication without written permission

ศูนย์วัฒนธรรมญี่ปุ่นกรุงเทพฯ (มูลนิธิญี่ปุ่น)

เจ้าของลิขสิทธิ์ 2545

ห้ามนำส่วนหนึ่งส่วนใดจากหนังสือเล่มนี้ไปเผยแพร่หรือพิมพ์ซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษร